

ΠΕΡΙΟΔ. ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

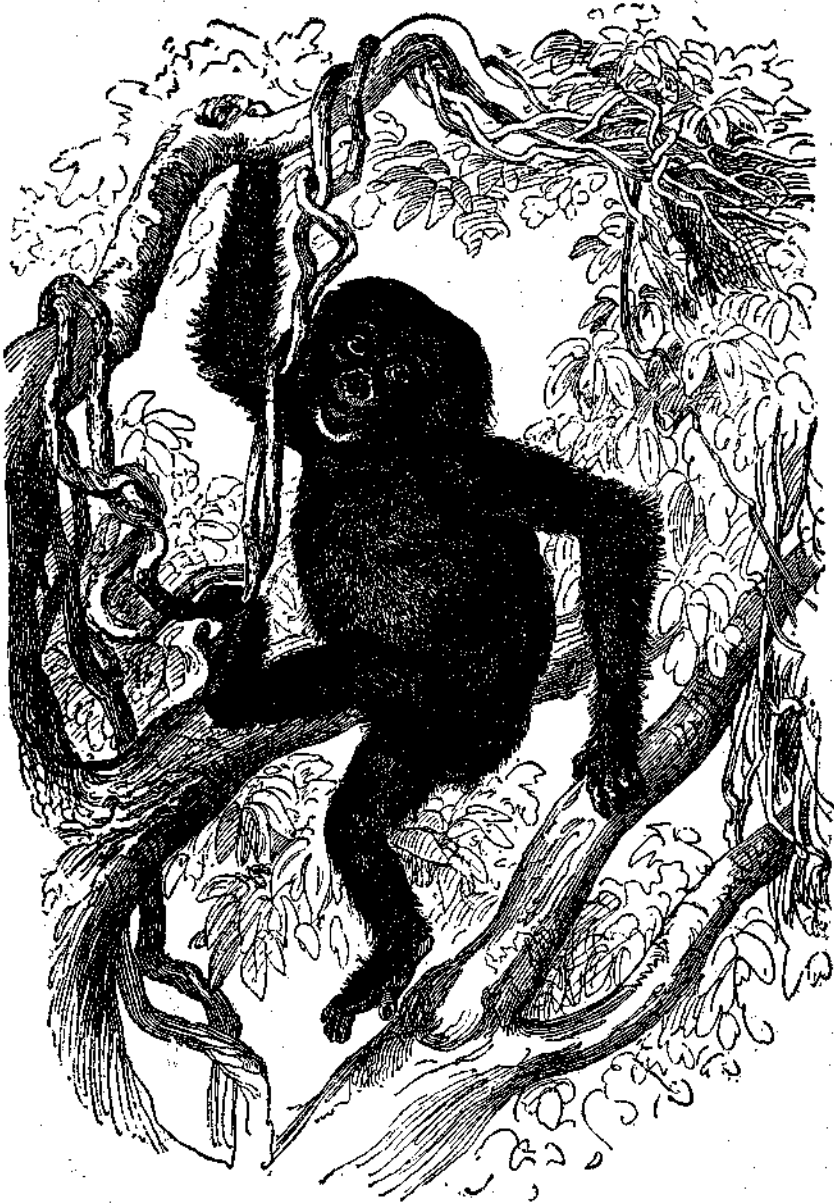
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' — ΕΤΟΣ 22ον

ΓΡΑΦΕΙΑ

Ὀδὸς Σωκράτους 2 καὶ Κοραῆ 6
 Διευθυντῆς-Ἐκδότης
 Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐσωτερ. Ἀπλῆ Ἐκδοσις	Δρ. 12
» Πολυτελής	» 16
Ἐξωτερ. Ἀπλῆ	» Φρ. 15
» Πολυτελής	» 20

ΤΡΟΓΛΟΔΥΤΗΣ Ὁ ΜΕΛΑΣ ἢ Ὁ ΧΙΜΠΑΝΖΗΣ
 (Ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ τεύχει εἰκὼν ἦτο τοῦ Γορίλλα)

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΜΟΡΦΟΙ ΠΙΘΗΚΟΙ

(Συνέχεια· ἴδε προηγ. τεύχος)

νίστε δὲ ἀκούονται νὰ κραυγάζουν θρηνηθῶς καὶ δογίλων, συνηθέστερον δὲ αἱ κραυγαὶ τῶν εἶνε εἶδος ἄσματος ἐν χορῶ. κατὰ τὴν προῖαν ἰδίως καὶ κατὰ τὴν ἑσπέραν. Ὁ Ρι-αγγία καὶ ὁ Schweinfurth διηγοῦνται, ὅτι ὁ Χιμπατζῆς εὐχαριστεῖται πολὺ εἰς τὰς σχηματιζόμενας ὑπὸ τῶν κορμῶν τῶν δένδρων σποδὸς ἐν εἶδει προμαχῶνος, ἰδίως ὅπου σχηματίζονται σποτεινὰ διαμερίσματα εἰς τὰ ὁ ποῖα καταφεύγει καὶ σχηματίζει τὴν φωλεάν του.

Ὁ Χιμπατζῆς ἀποφεύγει τὴν παρουσίαν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ὅπου ἀπειλεῖται, μάχεται ἐπι-κινδύνως καθ' ὅσον ἀμύνεται ἀνδρείως διὰ τῶν χειρῶν καὶ τῶν ὀδόντων.

Οἱ αὐτόχθονες κυνηγοῦσιν αὐτὸν διὰ τῶν πυροβόλων βλητῶν καὶ διὰ τῶν βελῶν καὶ εἶτα τὸν θανατοῦσι διὰ τῆς λόγχης· πολλάκις δὲ ἐν τοῖς πυκνοῖς δάσεσι τοποθετοῦσι δίκτυα, ὅπου τὸν συλλαμβάνουσι ζῶντα. Εἰς τινὰ δὲ μέρη τῆς Ἀφρικῆς οἱ ἄνθρωποι τρώγουσι τὸ κρέας τοῦ Χιμπατζῆ.

Εἶναι δύσκολον νὰ καθορίσῃ τις τὸν χρόνον, καθ' ὃν ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο νὰ λαμβάνῃ οἱ κειότητα μετὰ τοῦ πιθήκου τούτου, ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι τοῦτο ἀνάγεται εἰς τοὺς ἀρχαιότατους χρόνους. Εἰς τινὰ δὲ μέρη ὁ Χιμπατζῆς οὐκ ἔχει μετὰ τοῦ Γορίλλα.

Τοιοῦτος πιθήκος μετακομισθεὶς εἰς Ἐδρῶπην ἐθεάθη τὸ πρῶτον εἰς Ὀλλανδίαν πρὸ 300 περίπου ἐτῶν. ὡς περὶ αὐτοῦ γράφει καὶ ὁ Γάλλος Buffon Ὁ δὲ Ἄγγλος ἀνατόμος κ. Τζόν, παραβαλλὼν ἐπισταμένως αὐτὸν μετὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἶρε 48 μέρη αὐτῶν ὅμοια καὶ 25 διάφορα.

Ὁ κ. Broderip ἀναφέρει διὰ μακρῶν περὶ ἐνὸς ἄρρενος Χιμπατζῆ, ὅστις ἔζη ἐν τῷ ζωολογικῷ κήπῳ τοῦ Λονδίνου κατὰ τὸ 1835. Εἶχεν ἐκεῖ μετακομισθῆ μόνος ἐνὸς ἔτους ἡλικίας καὶ εἶχεν ἀφοσιωθῆ πρὸς τινὰ γρουῖαν ἢ ἡγάλα πολὺ καὶ ἠρέσκετο νὰ κάθεται ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς· εἶχε δὲ ὄψιν χάνου γέροντος, ὡσεὶ καταβληθῆντος ὑπὸ τῶν ἐτῶν Ὁ κ. Broderip ἐπεριποιεῖτο πολὺ αὐτόν. τῷ εἶδε μέλι καὶ καρποὺς συγνάκις, ἡμέραν δὲ τινὰ, ὅτε αἰφνιδίως ἔθετο ἀπέναντί του ἐν κάτοπτρον, τὸ ζῷον τοῦτο, ὅπερ κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην εὐρίσκειτο ἐν ταραχῇ. παρετήρει μετὰ προσοχῆς θαυμάζον τὸ περιεχόμενον· εἶτα δὲ διὰ μᾶς, ἐνῶ ἴστατο ἀκίνητον, ἐστράφη πρὸς τὸν κ. Broderip, τὸν παρετήρησεν ἀκαρδαμικί, κα-

τόπιν προσέβλεπεν ἐπὶ τοῦ κατόπτρου, διήλθεν ὄπισθεν αὐτοῦ, ἔφερε τὰς χεῖρας πέριξ καὶ ἐπὶ τέλος μὴ εἰρήσκον τὸν ὅμοίον του, ἔθετο τὰ χεῖλη του ἐπὶ τοῦ κατόπτρου Ἐκοιμάτο καθήμενον μὲ τὸ σῶμα κεκλιμένον πρὸς τὰ ἔμπροσ, τοὺς βραχίονας ἐστραμένους καὶ πολλάκις μὲ τὴν κεφαλὴν μεταξὺ τῶν χειρῶν. Ἡμέραν τινὰ τῷ ἐπλησίασαν ἐν κλωβίον, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ὁ-πῆρχεν εἰς ὄψιν, πύθων. Εἶναι ἀπεριγρηπὸς ὁ φόβος, ὅστις τὸν κατέβαλλεν ἐπὶ τῆ θέα αὐτοῦ. Κατὰ τὸ 1876, ἐν τῷ ἐνυδρῷ τοῦ Βερολίνου ὑπῆρχεν ἄρρη τις Χιμπατζῆς. ὅστις ἐθανμά-ζετο διὰ τὸν ἔκτακτον καὶ περιχαρῆ αὐτοῦ χα-ρακτῆρα. Τῷ ἔδωκαν ὡ· σύντροφον μίαν νέαν οὐραγουιτάγκον, ἣτις ἦτο μᾶλλον σοβαρὰ καὶ φλεγματικὴ καὶ διεσκέδαζον πολὺ τὸν κόσμον. Πρὸς τὰ παιδία ἐδείκνυτο πολὺ ἀγαπητός. ἰδίως πρὸς τὰ τέκνα τοῦ δόκτορος Herms, ὅστις ἐ-πεσκέπτετο συνήθως αὐτόν, μελετῶν τὸν χαρα-κτῆρα τοῦ ζῷου.

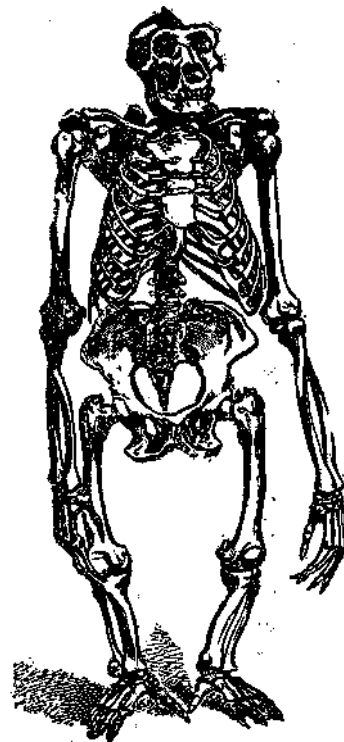
Ἡμέραν τινὰ, ἐνῶ οὗτος μετὰ τῶν τέκνων του εὐρίσκειτο εἰς τὸν ζωολογικὸν κήπον ἔχων παρ' αὐτῷ ταῦτα καὶ τὸν πιθήκον πρὸ μικρᾶς τρα-πέζης μετὰ βιβλίων καὶ διαφόρων ἀντικειμένων, αἰφνης ἐρεθισθεὶς, διέφυξεν εἰς τὸν πύθον του δὲν εἶχε καλῶς ἐκπληρώσει διαταγὴν του τινὰ, ἐπέπληξε σφοδρῶς τοῦτον καὶ συνάμα τῷ κατέ-φερε ῥάπισμα κατὰ πρόσωπον ἀλλὰ μόλις τού-του γενομένου, ἠσθάνθη ἐν ταυτῷ εἰς τὴν πα-ρειάν ἰσχυρὸν κόλαφον, ὃν τὸ ζῷον μετὰ θυμοῦ ἀνταπέδωκεν αὐτῷ. Καὶ ἐν τούτοις τὸ ζῷον τοῦτο μεγάλην συμπάθειαν καὶ ἀγάπην ἔτρεφε πρὸς τὸν δόκτορα καὶ πάντοτε προσεπάθει νὰ διασκε-δάσῃ καὶ ἐν ταυτῷ νὰ χλευάσῃ αὐτόν. Πολλά-κις δὲ ὅπου ὁ δόκτωρ Herms ἀπουσίαζεν ἐκ τῆς ἐν τῷ ζωολογικῷ κήπῳ θέσεώς του, ὁ Χιμπατζῆς οὗτος ἐτίθετο εἰς τὴν θέσιν του, ἐ-λάμβανε τὴν γραφίδα, τὴν εἰσήγαγε εἰς τὸ με-λάνοδοχείον καὶ ἔγραφεν ἐπὶ τοῦ χάρτου.

Ὁ δὲ κ. Charles Vogt ἐν τῷ συγγράμματι του περὶ μαστοφόρων, τῷ 1884 ἐκδοθέντι ἐν Μιλάνῳ, λέγει ὅτι πλείονες τῶν 100 Χιμπατζῆ-δων εἶχον ἔως τότε μεταφερθῆ εἰς Ἐδρῶπην. Μετοξὺ τῶν ἄλλων παρατηρηθέντων ἐπὶ τοῦ ζώου τούτου, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν Οὐράγγων ἐξηκρι-βώθη, ὅτι μεταχειρίζονται κατὰ προτίμησιν τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐνῶ τοῦτο δὲν παρατηρεῖται πο-σῶς εἰς τοὺς ἄλλους κατωτέρους πιθήκους.

Ο ΓΟΡΙΑΛΑΣ

Οἱ Καρχηδόνοι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς μεγά-λης αὐτῶν δυνάμεως διωργάνωσαν μεγάλην θα-λασοπόρον ἐκδρομὴν πέραν τῶν Ἡρακλείων Στηλῶν καὶ κατὰ μῆκος τῆς δυτικῆς ἀκτῆς τῆς

Ἀφρικῆς, πρὸς ἴδρυναι μεγά-λων πόλεων καὶ ἀποικίων, προ-ωρισμένων νὰ καταστήσωσι ταύτας κέντρα ἐργασίας καὶ πλοῦτου. Ὁ στό-λος των συνέ-κειτο ἐξ ἐξή-κοντια πλοίων τῆς ἐποχῆς ἐ-κείνης, ἐχόντων πενήκοντακά-πας ἠκολούθη-σαν δὲ 30,000 ἄτομα ἀμφοτέ-ρων τῶν φύ-λων. μετὰ τῶν ἀναγκαιούτων αὐτοῖς τροφῶν, ἀποσκευῶν καὶ ἄλλων ἀπαραί-τητων ἀντικει-μένων.

Σκελετὸς Οὐραγουιτάγκου

Ἐπὶ κεφαλῆς ἐτίθη ὁ ἀντάξιος καὶ περφημισμέ-νος στρατηγὸς Ἄγγων ὁ, ὅστις κατόπιν τῆς λαμ-πρᾶς ἐπιτυχίας του κατεδικάσθη εἰς θάνατον ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ, παρελθούσης τῆς εὐνοίας τοῦ λαοῦ. ὡς συμβαίνει συνήθως τοῖς ἀνθρώποις.

Ὅταν ἐξῆλθον τῶν Ἡρακλείων Στηλῶν, ὁ Ἄγγων ἴδρυναι τὴν πόλιν Θυματιήριον, εἶτα διήλθεν ἔμπροσθεν τῆς Σολῆς, ἀκρωτηρίου τῆς Ἀνδίας, πεπληρωμένης ἐκ πυκνῶν δένδρων καὶ φυτῶν, ὅπου ἀνήγειρε ναὸν εἰς τὸν Ποσει-δώνα. Εἶτα συνήνησεν εὐρείαν λίμνην, ὀλίγον μακρὰν τῆς θαλάσσης, πλήρη χονδρῶν σχοίνων, ἐνθα μέγας ἀριθμὸς ἐλεφάντων ἔβοσκε μετὰ πολλῶν ἄλλων ἀγρίων ζῴων. Διελθὼν τὸ μέρος τοῦτο κατόπιν μᾶς ἡμέρας θαλασοπορίας ἀνή-γειρεν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τῆς θαλάσσης μερικὰς πόλεις. ὡς ὠνόμασε Καρχηνετίριον, Γήτην, Οὐ-κριν. Μελέτην καὶ Ἀραμπιν. Εἶτα ἀφίκετο εἰς τὸν ποταμὸν Εἰζονα. παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ

Ἄγγων, περφημιστὸς καρχηδόνης θαλασοπόρος, ἀκ-μάσας περὶ τὴν πέμπτην ἑκατονηταετηρίδα, ἐποίησεν ἐπι-πλοῦν εἰς τὰ δυτικὰ παράλια τῆς Ἀφρικῆς.

Τῆς περὶ τὸν περίπλοον τοῦτον ἐκθέσεως γραφίσης, ὡς εἰκάζεται, εἰς φοινικικὴν γλῶσσαν, σώζεται Ἑλληνικῆ ἀντιγραφὴ ὑπὸ τὸν τίτλον Ἑλληνιστῆ, τυπωθεῖσα ἐν Βα-σιλείᾳ, τῷ 1533.

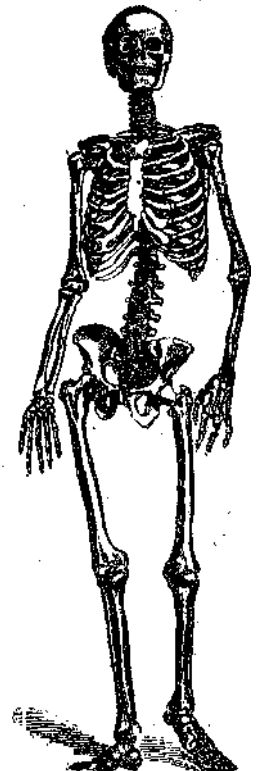
Ὁ Πίλλιος διατείνεται, ὅτι ὁ Ἄγγων περιέπλευσθ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἄπασαν τὴν Ἀφρικὴν. Ἄλλ' ὁ Γοσελίνος καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλοι τινὲς τῶν νεωτέρων γεωγράφων φησούσιν, ὅτι προῦχώρησε μέχρι τοῦ ἀκρω-τηρίου Βογιάδορ.

ὁποῖον διητῶντο Αἰθῆοι. ποιμενικοὶ λαοί, οἱ-τινες εὐδείχθησαν φιλικὸι πρὸς αὐτούς, ἐνῶ ὑψη-λότερον ἔσον βάρβαροι αἰθιοπικοὶ λαοί, ἐν μέ-σῳ χώρᾳ: μεστής ἀγρίων ζῴων. Εἰς τὸ μέρος τοῦτο διητῶντο ἐπίσης καὶ ἄνθρωποι παραδόξου φυσιογνωμίας, τραγλοδῦται ἰδίως, ἐντὸς οπη-λαίων καὶ κρημνῶν.

Ὁμιλῶν περὶ τούτων ὁ Ἄγγων ἐν τῇ περι-γραφῇ τοῦ περίπλου αὐτοῦ, λέγει, ὅτι οἱ παρά-δοξοι οὗτοι τραγλοδῦται, οἵτινες εὐχρηστοὶ τὰ μέρη ταῦτα, ἄτινα κατοκοῦντο καὶ ὑπὸ ἀγρίων ζῴων, εἶχον ταχύτητα περὶ τὸ τρέχειν ἀνωτέ-ραν καὶ τῶν ἱππῶν καὶ διὰ παραλαβῶν διερμη-νεῖς ἐξ αὐτῶν προῦχώρησεν περαιτέρω. Μετὰ δύο δὲ ἡμερῶν πλοῦν εὐρεν εἰς τὸ βάθος ἐνὸς κόλπου μικρὰν νῆσον, ἐνθα ἴδρυναι σταθμὸν, ὃν ὠνόμασε Τόρνε Ἐπολογίας εὐρεν, ἐτι ἐν-τεῦθεν μέχρι τοῦ στενοῦ τοῦ Γιβραλτῆρ, εἶχε διανύσῃ τὸσον δρόμον, ὅσον εἶχε διατρέξῃ ἀπὸ τῆς Καρχηδόνης μέχρι τοῦ στενοῦ. Εἶτα διελ-θὼν μέγαν ποταμὸν, ὃν ὠνόμασε Κρεμέτην καὶ ὁ ὁποῖος εἶνε ὁ Σενεγγάλης τῶν νεωτέρων, ἔ-φθασεν εἰς ἕλος ἢ θαλασσῶδες, ὅπου εὐρίσκοντο τρεῖς νῆσοι.

Μετὰ δώδεκα ἐτι ἡμερῶν θαλασοπορίαν κατὰ μῆκος τῆς αὐτῆς ἀκτῆς, ἣτις ἀποκλειστικῶς κατοικεῖτο ἀπὸ αἰθιοπίας, οἵτινες ἀπέφενγον

αὐτούς καὶ οἱ διερμη-νεῖς του δὲν ἐγνώριζαν τὴν γλῶσσαν των, ὁ στόλος ἠγκυροβόλησεν ἐναντι μεγάλων ὀρέων, ἐστραμένων διὰ πολυ-φύλλων δένδρων. Τὰ δένδρα δὲ ταῦτα ἦσαν εὐώδη μὲ φλέβας καὶ μαρμαροχρῶν. Μετὰ δύο ἡμέρας εἰσῆλθον ἐντὸς κόλπου μεγίστου, τῆς Γουίνεας, ὅπου δι-αρκούσης τῆς νυκτὸς οἱ καρχηδόνοι ἐβλεπον με-γάλα φῶτα, μετακινού-μενα. Ταῦτα δὲ ἦσαν ἀ-ναμφιβόλως τῶν κατοί-κων αὐτῶν, μαύρων καὶ αἰθιοπῶν, οἵτινες κοι-μώμενοι καθ' ὄλην τὴν ἡμέραν, ἤραπτον ταῦ-τα τὴν νύκτα, ἵνα φω-τίζωσι τὰς ὀρχήσεις των.

Σκελετὸς ἀνθρώπου

Ἐντεῦθεν, ἀποῦ ἐ-προμηθεύθησαν ὕδωρ, ἐπλευσαν ἐπὶ πέντε ἄλλας ἡμέρας μέχρι μεγάλου τινὸς κόλπου, καλουμένου Δυτικῶν Κέρας. Ἐντὸς τοῦ κόλπου τούτου ὑπῆρχε μεγάλη νῆσος καὶ ἐντὸς αὐτῆς μέγα ἕλος θαλασσῶδες, ὅπου

διεκρίνεται έτερα νήσος επί της οποίας φαίνεται μέγα δάσος. Την νύκτα διεκρίνοντο πολλά φώτα και ήκούετο ο ήχος αυτών, ως και μεγάλη βοή και θορυβώδης κρότος κυμβάλων και τυμπανίων.

«Εφοβήθημεν λέγει, εν τή περιγραφή του δ' Αντων και εγκατελείψαμεν τὸ μέρος διελθόντες κατά μήκος χώρας διατελούσης άπάσης εν πυρᾷ και αναδιδούσης δαμῆν άρωμάτων εν λιβάνου. Εκ τής άκτής ταύτης ήρρεον προς την θάλασσαν ρυάκια πυρᾷς ήφαιστειώδους λήβας αναμφιβόλως. Τὸ μέρος φυσικῶς ήτο άνυπόφορον εν τής ζέσεως. Ἐπὶ τέσσαρας ήμέρας έταξιδεύομεν κατά μήκος τής άκτής ταύτης και την νύκτα ή γῆ ήτο πλήρης φλογών. Είς δὲ τὸ μέσον φαίνεται δυσηλοτάτη τις πυρά, ής έπλησίαζε τὸς άστέραις τὸ δὲ ὄρος, ἐξ οὗ ἐξήρχετο αὐτή έκαλεῖτο «Τὸ άμάξιον τῶν Θεῶν».

Υπελείποντο έτι τρεῖς ήμέραι θαλασσοπορίας διά μέσον τῶν φλεγόμενων αὐτῶν ρυακίων, ίνα φθάσωσιν εἰς τὸ Νότιον Κέρας.

Εἰς τὸ βάθος τοῦ κόλπου τούτου έκειτο επίσης μία νήσος, όμοία προς την πρώτην, ής περιείχε λίμνην και εν τῷ μέσῳ ταύτης εδρίσκετο άλλη νήσος. πλήρης ἐξ άγρίων ανθρώπων. Αἱ θήλειαι ήσαν πολυαριθμότεραι και τριχωταὶ καθ' ὄλον τὸ σῶμα, οἱ δὲ διεργηνεῖς ήμῶν μᾶς έλεγον, οἱ καλοῦνται Γορίλλαι. Ἡμεῖς τὸς ήκολονθήσαμεν, αλλά δὲν ήδυνήθημεν οὐδένα ἐξ αὐτῶν νὰ συλλάβωμεν, διότι άπαντες έφευγον διά μεγάλης εδκινησίας, καθ' ὅσον ήσαν κρημνοβάται. Ἐν τούτοις έπληρώσαμεν τρεῖς θήλειαι, αἵτινες έδακνον και προσέβαλλον τὸς οδηγούντας αὐτὰς ήμετέρους ανθρώπους και κατ' οὐδένα τρόπον ήθελον νὰ τὸς άκολουθήσωσιν. Ἡναγκάσθημεν ὅθεν νὰ τὰς φονεύσωμεν, νὰ τὰς ενδώρωμεν και νὰ λάβωμεν τὰ δέρματά των εἰς Καρχηδόνα, καθ' ὅσον δὲν ήδυνήθημεν νὰ προχωρήσωμεν πλέον, έλλείψει τροφίμων».

Ἡ διήγησις αὐτή κατετέθη εἰς την Καρχηδόνα, τὰ δὲ δέρματα τῶν Γορίλλων όμοίως εδρίσκειντο εκεῖ μέχρι τής αλώσεως αὐτῆς υπό τῶν Ρωμαίων, 150 έτη πρὸ τής ήμετέρας έποχῆς.

Τὸ γεγονός τούτο έδωκεν άμορφήν εἰς συζητήσεις τοῦ άκριβοῦς μέρους ένθα ὁ Ἄντων εὔρε τὸς πιθήκους τούτους, ως και ποῖον ὄπῆρξε τὸ τελευταῖον σημεῖον τοῦ ταξιδίου αὐτοῦ, καθ' ὅσον ως και ὁ ίδιος διηγείται, εκ τοῦ σημείου τούτου, έλλείπει τροφῶν, έπέστρεψε διακόψας οὕτω την περαιτέρω πορείαν του.

Ὡς φαίνεται, εκ τοῦ τριχώδους σώματος τῶν άγρίων αὐτῶν ανθρώπων, άδιστακτικῶς εξαγεται, οἱ πρόκειται περι πιθήκων. Ἐπὶ μακρῶν δὲ χρόνον έπιστεύετο, οἱ έγνωρίζον κάλλιστα τὸ είδος αὐτῶν και πάντες συνεφώνουν, οἱ έπρόκειτο περι τοῦ είδους τῶν Χιμπανζή

Ἄλλά ὁφ' διου ήρχισαν νὰ γνωρίζουν τὸν Γορίλλαν, άμφέβαλλον, οἱ οὔτος ήτο ὁ περι οὗ έπρόκειτο πιθήκος.

Και οἱ μάλλον ειδικοί φυσιολόγοι εκφράζουσι την άμφιβολίαν, αν οἱ υπό τοῦ Καρχηδονίου ναυάρχου εὔρεθέντες εἰς τὰς άκτὰς τής Ἄφρικῆς άγριοι άνθρωποι ήσαν Χιμπανζήδες ή Γορίλλαι

Ὁ Πλίνιος δους εἶχε πλήρη γνώσιν τοῦ ταξιδίου τούτου τοῦ Ἄντωνος, διμιλῶν περι τής άγρίας ταύτης χώρας τής Ἄφρικῆς λέγει: «... την ήμέραν οὐδείς κάτοικος τοῦ μέρους τούτου φαίνεται, τὰ πάντα δὲ θανάτιονουν ήσώχως, συνεπεία τής φρίκης, τής οποίας ενδόμυχος θρησκεία εισδύει εἰς τὰς ψυχὰς. . . Ἡ νύξ είναι πλήρης φῶτων και άκολασίας, παιγνίων, Σατέρων και Ἐργιάνων, ως και ήχων αυτών και φλογέρας, τυμπάνων και κυμβάλων».

Τι έννοεῖ ὁ Πλίνιος διά τῶν Σατέρων και Ἐργιάνων δὲν ἐξηγείται.

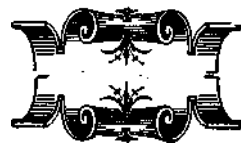
Παρήλθον μετὰ την ρωμαϊκήν άρχαιότητα αἰῶνες τινές πριν ή διά σχεδίων και περιγραφῶν άνακινήθη τὸ ζήτημα τῶν ζῴων τούτων. Περὶ δὲ τὸ τέλος τοῦ 1500 έτους διάφοροι ναυτικοί, ταξιδιωταί, ιατροί, ανατόμοι κτλ. έδωκαν σχετικὰς πληροφορίας περι τοῦ Χιμπανζή.

(Ἐπεται συνέχεια)

ΠΛΕΚΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Καράβι άνοίγει τὰ πανιά, την άγκυρα σηκώνει, παραβοκύρης στέκεται κρατώντας τὸ τιμόνι. Καράβι, στὰ ταξείδια σου θάύρης λιμάνια χιλια, δ' ακούσης «καλῶς θωρises» από χιλιάδες χελια. Μην τὰ πιστεύης άπιστοις εδχῆς π' άγέρας παίρνει και τής σκορπῆ στο δρόμο του και πίσω δὲν τής φέρνει. Τὸ μόνο «καλῶς θωρises» τή μόνη εδχῆ ποῦ παίρνει, θὰ την ακούσης στο φταχὸ τοῦ τόπου σου λιμάνι.

Ἰωάννης Πολέμης

Η ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΗΣ ΑΕΡΟΠΛΟΪΑΣ

(Συνέχεια)

Νέοι εῴφευρέται και νέα αερόστατα. — Ἄνακάλυψις τῶν δι' εκρήξεως κινητήρων.

Και τότε φυσικῶς παρουσιάσθησαν και άλλοι νέοι εῴφευρέται, οἱ Launois και Bienvenus, ὁ Ponton d' Amecour, ὁ Δαλανδέλης και άλλοι.

Κατεσκευάσθησαν όμοίως και κεκλιμένα αερόπλανα ή αερεπίπεδα, ως τὰ τοῦ Ἐνσωνος, Βελεγκίνου, Σιαρδάνη κτλ. βασιζόμενα επί τής θεωρίας τής κινήσεως και ύψώσεως τῶν χαρτίων αετῶν, ως και άλλαι διάφοροι πτητικαὶ συσκευαί, ατελεῖς και άβάσιμοι θετικῶς, εἰς τὰς δοκιμὰς τῶν όποίων πολλοὶ εὔρον πλέον ή ήττον οἰκτρῶς τὸν θάνατον.

Οἱ όπαδοὶ και θιασῶται τῶν σφαιρικῶν αεροστάτων, δηλ. τῶν ελαφροτέρων τοῦ αέρος σωμάτων, στηριζόμενοι επί τής εὐκολίας, μεθ' ἧς ύψοῦντο και δὴ κατακορύφως αἱ σφαίραι των και λαμβάνοντες ὑπ' ὄψει και ὡς ὑπόδειγμα την κίνησιν τῶν πλοίων, εἶτινα ως ελαφρότερα κινούνται επί μέσῳ βαρυτέρου, ἐνόμιζον πάντοτε, οἱ διά τούτων θὰ εἴγοντο κύριοι τοῦ αέρος και παντὶ σβένει κτεγίνοντο προσπαθόντες νὰ κερδίσωσι τὸ ζήτημα. Ἐν τούτοις ὁ Ἑρρίκος Γεφφάρδος άπελπισθεῖς εκ τής άστασίας τῶν σφαιρικῶν τούτων αεροστάτων, μεταβάλλει τὸ σχῆμα τοῦ αεροστάτου από σφαιρικῶς εἰς ἐπίμηκες και μετὰ προσθήκης εἰλικος προωστικῶς κινουμένης δι' ατμοῦ, προσπαθεῖ και αὐτὸς νὰ προαγάγη τὸ ζήτημα, αλλά μάτην.

Εἶτινα οἱ Τισσανδιέροι άντικαθιστῶσι τὸν ατμὸν διά τοῦ ηλεκτρισμοῦ, οἱ παρεῖγον αἱ ήλεκτρικαὶ συστοιχίαι, άλλ' ή προσθήκη τοιούτου βάρους και σχετικῆς αδυναμίας τής μηχανῆς μεταδίνει την έπιτυχίαν. Διά τής κινητηρίου ταύτης δυνάμεως καταρθῶθη μὲν νὰ παραχθῆ ταχύτης 4—5 μ. κατά δευτερόλεπτον, αλλά τοιαύτη μικρὰ ταχύτης και εν σώματι βαρυτέρῳ δὲν ήτο έπαρκῆς και τὸ αερόστατον παρεσύρετο εὐκόλως υπό έναντίας φορῆς τοῦ ανέμου οὐχὶ μεγάλης ταχύτητος.

Κατόπιν οἱ λοχαγοὶ Krebs και Renard κατάρθωσαν διά νέας κινητηρίου δυνάμεως ν' αναπτύξωσι ταχύτητα μέχρις ὀκτώ μέτρων κατά δευτερόλεπτον, άρκετην ίνα καταβληῆ μόνον πνοήν μικρῆς έντάσεως.

Αἱ αὐταὶ κινητήριοι δυνάμεις έχρησιμοποήθησαν και εἰς ἱπταμέναις μηχανάς, πλην όμως και τούτων τὰ άποτελέσματα ὑπῆρξαν άσήμαντα. Ἐπομένως τὸ ζήτημα έθεωρήθη εκ

νέου αλυτον και διά σωμάτων βαρυτέρων τοῦ αέρος.

Ὅτως εἶχε τὸ πρόγμα μέχρι τής ανακαλύψεως τῶν δι' εκρήξεως πετρελαίου κινητήρων, οἱτινες ἐξέπληξαν τὸς άρμοδίους διά τὰ εὐάρεστα άποτελέσματα αὐτῶν.

Ἡ εῴφευρεσις αὐτή προσέδωσε νέαν ζωήν και νέαν άφετηρίαν εἰς την αεροπλοΐαν.

Ἐκτοτε ή πρόοδος τής πτήσεως και άνοψώσεως σωμάτων βαρυτέρων τοῦ αέρος ανεξωπύρωσε τὸν ζήλον τῶν φυσιοδιφῶν και μηχανικῶν και από τής έποχῆς ταύτης ανέκυψε πληθώρα συστημάτων και μηχανημάτων βαρυτέρων τοῦ αέρος.

Ἰδίως όμως τρία εἶσι τὰ εἶδη τῶν κυριωτέρων αεροστάτων, εἶτινα διέπρεψαν μέχρι τούδε μεταξύ τῶν πολλῶν κατασκευασθέντων και πειραματισθέντων και περι τούτων μόνον θὰ διαλάβωμεν εν τῷ ήμετέρῳ θέματι και την περιγραφὴν τοῦ μηχανισμοῦ τῶν όποίων θὰ διαπραγματευθῶμεν ένταῦθα, ήτοι περι τῶν σφαιρικῶν αεροστάτων, περι τῶν όποίων ὀμιλήσαμεν ήδη (περι τῶν πηδαλιουχομένων, dirigibles) και τῶν αεροπλάνων, περι ὧν θὰ ὀμιλήσωμεν περαιτέρω. Τῶν πλείστων άλλων την περιγραφὴν τοῦ μηχανικοῦ μέρους, ως άποτυχόντων εν τῇ εκρημογῇ και εκγκταλειφθέντων, θὰ παραλείψωμεν.

Ὁ Αιλιεντάλ και ή πτήσις τοῦ ανθρώπου.

Πρὶν ή προχωρήσωμεν όμως εἰς την περιγραφὴν και άφήγησιν τῶν πηδαλιουχομένων αεροστάτων και τῶν αεροπλάνων ή αερεπίπεδων, ανάγκη νὰ ὀμιλήσωμεν περι τῶν πτητικῶν συσκευῶν, ήτοι τοῦ μέσου διά τοῦ όποίου εἰς την ήμετέρην έποχὴν έδοκιμάσθη ή πτήσις τοῦ ανθρώπου ίνα ἴδωμεν κατά πόσον τούτο ὑπῆρξε δυνατόν και διότι ὁ τρίπος οὔτος έχει συνάφειαν προς τὰ αεροπλάνα και δὴ ή βίασις αὐτοῦ έχρησίμευσεν ως άφετηρία εἰς την πρόοδον και ανάπτυξιν τῶν αεροπλάνων.

Ὁ Αιλιεντάλ είναι ὁ πρώτος, ὁ όποῖος έσκέφη νὰ χρησιμοποήσῃ εν τῇ πτήσει τοῦ ανθρώπου αερεπίπεδα ἐξ ὑφάσματος κηρωτοῦ, θέλων δι' αὐτῶν ν' άντικαταστήσῃ τὰς πτέρυγας τῶν πτηνῶν.

Ὅυτος εἴγεννήθη την 24ην Μαΐου 1848 εν Autklam τής Γερμανίας, απέθανε δὲ την 10 Αυγούστου 1896 εν μέσῳ φρικτῶν άλγηδόνων, συνεπεία πτώσεώς του. Ἐν παιδικῇ ήλικίᾳ ὁ μέγας οὔτος άνήρ άνευρέετο ν' άπομιμηθῆ την πτήσιν τῶν πτηνῶν και οὕτω λύσῃ τὸ δυσκολώτατον πρόβλημα. Αἱ παιδικαὶ δ' αὐτοῦ εῴρευ-

Ο Λιλιένταλ

και υπήρξαν ο πρόδρομος των σπουδαίων πειραμάτων, τα οποία κατόπιν εφήρμωσεν εν τη ανδρική αυτού ηλικία.

Πριν η κατασκευή του πρώτου αυτού μονοπλάνου, μετέβαινεν εις μέρη ύψηλά και απρόσιτα, όπου καθήμενος επί ώρας, περιεργάζετο την πτήσιν και τους διχρήρους ελιγμούς των εκείθεν διερχομένων και ιπτχμένων αετών και πελαργών.

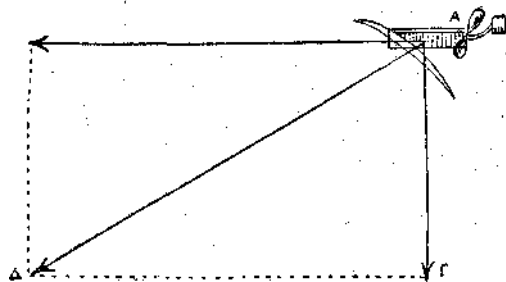
Τα πρώτα δ' αυτού πειράματα εξετέλεσεν εν τῷ κήπῳ τῆς οἰκίας του, όπου κατασκεύασε τεχνητὸν ὕψωμα, τὸ ὁποῖον εἶχεν ὡς ἀφετηρίαν τῶν πτήσεων του.

Ἴνα δὲ ἐκτελέσῃ τὰ πειράματά του ἐν εὐρείῳ κύκλῳ, ἠγόρασεν ἐν Gross Lichter Felde, πλησίον τοῦ Βερολίνου, διάφορα γήπεδα, εἰς τὰ ὁποῖα κατασκεύασε τεχνητὸν λόφον, ὕψους 15 μ. καὶ βάσεως 70, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποῖου ἐτοποθέτησεν ὑπόστεγον σχήματος πύργου, ἐξ οὗ ἐξετέλει τὰ πειράματά του. Ὁ Λιλιένταλ διέτρεξε διὰ τοῦ αεροπλάνου του ἀπόστασιν 200—300 μέτρων, ἐκκινῶν ἐξ ὕψους 30 μ. Προσέτι δὲ κατώρθωσε νὰ στρέφεται δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ διὰ τῆς στροφῆς πηδαλίου, εὐρισκομένου ἐν τῷ ὀπισθίῳ μέρει τῆς συσκευῆς του.

Τὸ πηδάλιον τοῦτο ἐστρεφε διὰ τῶν κνημῶν του. Τοῦ αεροπλάνου του ὁ μόνος κινητὴρ ἦτο τὸ βάρος τοῦ σώματος, τὸ ὁποῖον ἕνεκα τοῦ διέπαντος τὰ πάντα νόμου τῆς βαρύτητος ἔτεινε νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν γῆν. Ἐπειδὴ ὅμως ὑπῆρχον αἱ πτέρυγες, αἱ ὁποῖαι ἐξετόπιζον μεγάλα ποσὰ ἀέρος καὶ ἐπέφερον ἀντίστασιν εἰς τὴν ἔλξιν τῆς γῆς, ἀνελύετο ἡ ἐξασκουμένη ἔλξις εἰς δύο δυνάμεις, τῶν ὁποῶν ἡ μία ἦτο ἡ ἔλξις τῆς γῆς, ἡ δὲ ἄλλη ἀντίστασις τῶν πτερύγων.

Ἐπειδὴ δὲ γνωρίζομεν ἐκ τῆς μηχανικῆς, ὅτι δύο δυνάμεις ἐνεργοῦσαι κατὰ γωνίαν ἐπὶ

σώματός τινος, τὸ σῶμα τοῦτο φέρεται κατὰ τὴν διαγώνιον τοῦ τετραγώνου, τοῦ σχηματιζομένου ὑπὸ τῶν δύο δυνάμεων, φυσικῶς λοιπὸν ὁ Λιλιένταλ μετὰ τοῦ αεροπλάνου του ἐφέρετο κατὰ τὴν διαγώνιον τῶν δυνάμεων τῆς βαρύτητος καὶ τῆς ἀντίστασεως. Ἴνα δὲ ἡ διαγώνιος αὕτη καταστῇ μεγαλειτέρη καὶ συνεπῶς καὶ ἡ ἀπόστασις, τὴν ὁποῖαν θὰ διέτρεχε μεγαλειτέρη ἔδει ν' αὐξήσῃ τὴν δυνάμιν τῆς ἀντίστασεως καὶ νὰ ἐλαττώσῃ τὴν δυνάμιν τῆς βαρύτητος. Ἴνα ἐπιτύχῃ τοῦτο, κῆρξεν τὴν ἐπιφάνειαν τῶν πτερύγων καὶ οὕτω κατώρθωσε νὰ πίπτῃ μακρότερον. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἀντίστασις θὰ ἤρχετο ὡρ, καθ' ἣν θὰ ἐξεμηδενίζετο, ἕνεκα τοῦτου ἐσκέφθη, ὅτι ἂν υπῆρχεν ἔλιξις, ἡ ὁποῖα νὰ ὄθει τὸ αεροπλάνον πρὸς τὰ ἔμπροσ, θὰ ἠδύνατο νὰ κάμῃ ὥστε νὰ μένῃ διαρκῆς ἡ ἀντίστασις καὶ οὕτω νὰ μὴ πίπτῃ. Ἀλλὰ δυσ-

Ἡ διαγώνιος τῶν δυνάμεων

ΑΓ, δύναμις τῆς βαρύτητος. ΑΒ, δύναμις τῆς ἀντίστασεως. ΑΔ, διαγώνιος.

τυχῶς κατὰ τὰ πρώτα αὐτοῦ ταῦτα πειράματα, προσπαθῶν νὰ ἐφαρμόσῃ κινητῆρα διὰ γκαζολίνης, δυνάμεις δύο ἵππων, ἔπεσεν ἐξ ὕψους 10 μ. μέτρων καὶ ἐφρονεύθη.

Τὰ πειράματα τοῦ Λιλιένταλ γινωσθέντα ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ κόσμῳ, ὁ ὁποῖος ἕνεκα τῶν διαφόρων ἀποτυχιῶν εἶχεν ἀπογοητευθῆ διὰ τὴν εὐρεσιν τοῦ πηδαλίου τοῦ αεροστάτου, εὐθύς ἠπάσθη τὰς ἀρχὰς τοῦ Λιλιένταλ καὶ πολλοὶ ἤρξαντο κατασκευάζοντες διάφορα εἶδη τελειότερων καὶ ἰσχυροτέρων αεροστάτων, ἐρει-

Ο Λιλιένταλ ἱπτάμενος

δόμενοι ἐπὶ νέων βάσεων, ὡς θὰ ἴδωμεν παρακάτω.

Ὁ Ἀμερικανὸς Ὀκτάβιος Σανούτ ἀπομιμούμενος τὸν Λιλιένταλ καὶ ὅπως προσδώσῃ μεγαλειτέραν ἀντίστασιν εἰς τὸν ἀνεμον, κατασκεύασε πολλαπλοῦν αεροπλάνον, δηλ. αεροπλάνον μὲ πέντε πτέρυγας, δι' ὧν ἐπεχείρησε τὴν πτήσιν, ἀλλὰ δὲν ἀπήλαυσεν ἰκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα ἢ ὅτε περιώρισεν τὴν συσκευὴν τοῦ εἰς δύο ἐπιφανείας ἢ πτέρυγας.

Ὁ Σανούτ μετὰ τοῦ πολυπλάγου του

Τοῦτον ἀπεμιμήθησαν ὁ Πίλχερ, ὁ Χέριγγ καὶ ὁ Ἀβέρυ, ἀλλὰ ὁ μὲν Πίλχερ ἐν τῇ τελευταίᾳ του πτήσῃ, συντριβείσας τῆς ὀριζοντείου οὐρᾶς καὶ ἀπωλέσας τὴν ἰσορροπίαν κατέπεσε καὶ κατεσυνετριβῆ, οἱ δὲ δύο τελευταῖοι μᾶλλον εὐτυχῆς εἰς τὰ πειράματά των, προήγαγον κάπως τὸ ζήτημα.

Τότε οἱ ἀδελφοὶ Ράιτ κατασκευασταὶ ποδηλάτων ἐν Δάιτον τῆς Ἀμερικῆς, παρρηκολούθησαν μετὰ προσοχῆς τὰ πειράματα τοῦ Σανούτ, λύουσι τὸ ζήτημα τῆς πτήσεως διὰ σωμάτων βαρύτερων τοῦ ἀέρος, κατασκευάσαντες ἐπιτυχῆ διπλᾶνα καὶ ἐπιτυχῶς πειραματισθέντες· ὁ δὲ Σάντος Δυμῶν ἐξετέλεσε τὸ πρῶτον σπουδαῖον πείραμα ἐν Παρισίοις, κερδίσας καὶ τὸ βραβεῖον τοῦ Δάιτσε, διελθὼν τὸν Πύργον τοῦ Ἄιφελ καὶ ἐπιστρέψας εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀφετηρίας του.

Ἐκτοτε τὸ ζήτημα τῆς ἐπιτεύξεως τῆς αεροπλοΐας διὰ σωμάτων βαρύτερων τοῦ ἀέρος ἐθεωρήθη λελυμένον καὶ ἡ κατὰκτησις τοῦ ἀέρος βραίνει ἐπιτυχῶς χωροῦσα διὰ τῶν κατορθωμάτων τοῦ Λιλιένταλ, Σανούτ, ἀδελφῶν Ράιτ καὶ Σάντος Δυμῶν.

Τὰ πηδαλιουχούμενα.

Ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῶν σφαιρικῶν αεροστάτων ὑπὸ τῶν Μογγολφιέρων, ἦτοι ἀπὸ τοῦ 1873 τὰ σφαιρικὰ καὶ ὠσειδῆ περὶ πῦρος αεροστάτα ταῦτα, τὰ ὑφύμενα ἀφ' ἐκυτῶν ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς εἰς ἀνά-

λογον ὕψος τῆς ἀτμοσφαιρας, σχετικῶς μὲ τὸ περιεχόμενον ἐν αὐτοῖς πλέον ἢ ἦττον ἐλαφρὸν ἀέριον, ὑπέστησαν μέχρι τῶν ἡμερῶν μας ἀρκετὰς τροποποιήσεις, ὅπως τελειοποιηθῶσιν, ἀλλ' ὑπῆρξε τοῦτο ἀδύνατον, ἐκτὸς μόνον τῆς στερεοτέρας ἐξ ἀδιαβρόχου ὑφάσματος κατασκευῆς των καὶ τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ χρησιμοποιουμένου ἐν αὐτοῖς ἀερίου δι' ἑτέρου μᾶλλον ἐλαφροῦ καὶ εὐώους καὶ διαχειριζομένου εὐχερέστερον καὶ πρακτικώτερον.

Ἡ περίοδος αὕτη τῆς ἐρεῦνης καὶ τελειοποιήσεως τοῦ ὑπῆρξεν ὁμολογουμένως μακρὰ καὶ τοῦτο δὲν τιμᾷ τὴν ἐπιστήμην, ἥτις τοσοῦτον ἀργὰ κατενόησεν, ὅτι ἄλλοθι ἔδει νὰ στρέψῃ τὴν προσοχὴν τῆς, ἀφοῦ μάλιστα πρὸ ὀφθαλμῶν εἶχε τοὺς αἰετοὺς τῶν παιδῶν, οἵτινες σήμερον εἶναι τὸ καλλίτερον ὑπόδειγμα τῆς ἀνυψώσεως ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ μας ἀντικειμένων βαρύτερων τοῦ ὑπ' αὐτῶν ἐκτοπιζομένου ἀέρος.

Οὕτω μόλις πρὸ δεκαεξαετίας κατενόηθη τὸ νέον ἔδαφος, ἐφ' οὗ καλεῖται σήμερον ἡ ἐπιστήμη νὰ ἐργασθῇ. Ἀλλὰ τοῦτο ἀκριβῶς τὸ ἄλλο δηλοῖ ἢ ὅτι ἡ ἐπιστήμη εἶναι ἐτι πολὺ ὀπίσω ὡς πρὸς τὴν κατανόησιν τῶν διεπονητῶν τὴν φύσιν νόμων καὶ ὅτι πολὺ βραδέως, ἂν διὰ ἀμελῶς προβάλλει εἰς τὴν ἐξίτησιν καὶ ἐξηγησιν τῶν φυσικῶν φαινομένων. Καὶ παραδόξως μετὰ 80 ἔτη καὶ μετὰ ἀδικαιολόγητον διατυμπάνισιν τῶν ἀκαδημαϊκῶν, ὅτι ἀντικειμένον βαρύτερον τοῦ ἀέρος εἶναι φύσει ἀδύνατον νὰ ὑψωθῇ ἀνω τῆς γῆς, ἤδη κύπτουσι τὸν αὐχένα πρὸ τῆς πραγματοποιήσεως τοιαύτης ἀρνητικῆς τῶν γνώμης, ἥτις πραγματικότης ἀποδείκνυσιν ἡμῖν πειραματικῶς πλέον, ὅτι πᾶν σῶμα κινούμενον καὶ μετατοπιζόμενον ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ κέκτῃται φυσικῆν, λογικῆν καὶ νομικῆν συνέπειαν ἐν αὐτῇ, ἦτοι νὰ κινῆται, νὰ προβάλλῃ καὶ νὰ καταπίπτῃ.

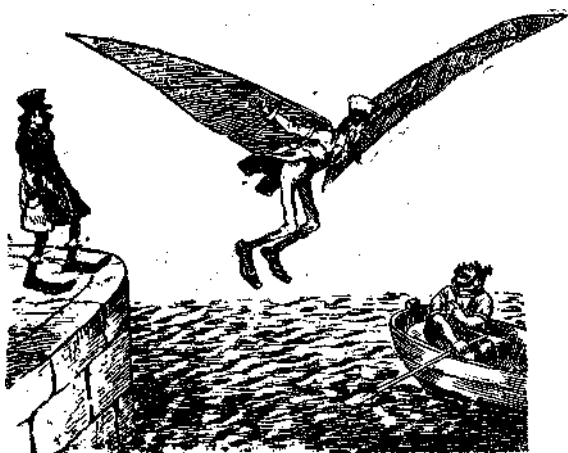
Τὰ αεροστάτα, ὡς γνωστὸν, ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Μογγολφιέρως μέχρι τῶν ἡμερῶν μας ἔλαβον διάφορους τροπὰς, τρεῖς ὅμως εἶναι οἱ οὐσιώδεις τύποι, ὡς καὶ προγενεστέρας εἴπομεν, οἵτινες ἀπετέλεσαν τὴν τριάδα τῶν αεροστάτων, τὰ σφαιρικὰ αεροστάτα, μογγολφιέρως ἐπικληθέντα, τὰ πηδαλιουχούμενα ἢ σιγαροειδῆ ἢ ἐπιμήκη, ἕνεκα τοῦ σχήματός των ἐπικληθέντα, καὶ τὰ αερόπλανα ἢ αερεπίπεδα.

Ἡ ἐξέλιξις τῆς μετατροπῆς αὐτῶν ἀπὸ σφαιρικῶν αεροστάτων εἰς αεροπλάνων ἐγένετο μόλις, ἐσχάτως ἐν μικρῷ χρονικῷ διαστήματι, ἀπὸ δεκαεξαετίας καὶ ἐντεῦθεν. Ἐπὶ τῶν σφαιρικῶν αεροστάτων ἡ πρόοδος δὲν ἦτο δυνατὸν, ὡς προείπομεν, νὰ ἐξακολουθήσῃ, διότι ὁ ἀπὸ ἐπέφερε μεγάλην ἀντίστασιν εἰς τὴν ἀνυψώσιν των, ἡ δὲ παρακολουθοῦσα κάτωθι λέμβος ἢ σκαφίδιον ἦτο ὡσαύτως ἐμπόδιον εἰς τὴν πρὸς τὰ πρόσω κίνησιν τοῦ αεροστάτου. Ἐκτὸς

δὲ τούτου καὶ τὸ ἔρμα (ἢ ἄμμος), ὅπερ ἐθεωρεῖτο ἀπαραίτητον διὰ τὴν περαιτέρω ἀνοδὸν του, μεγίστην δυσκολίαν ἔφερον εἰς τὴν ἐν γένει κινήσιν του.

Πάντα ταῦτα τὰ ἐμπόδια προστεθέμενα εἰς τὴν ἀντίστασιν καὶ τὴν ὁρμὴν τῶν ἀνέμων, καθίσταν τὴν χρῆσιν τῶν ἀεροστάτων τούτων ἐν ἀνάγκῃ προβληματικὴν καὶ ἀδύνατον.

Μέχρι τοῦ σημείου τούτου εἶχον τὰ πράγματα, ὅτε ἡ πολιορκία τῶν Παρισίων, ἥτις ἠνάγκασε τὸν Γαμβέταν μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του νὰ ἐξέλθῃ διὰ τοιοῦτου ἀεροστάτου τῆς πρωτεύουσας διὰ νὰ συγκοινωνήσῃ μὲ τὸν ἐξωθι εὐρισκόμενον στρατὸν κτλ. ἐξήγειρε τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὸ αἰσθημα τῶν γάλλων, ὅπως πάσῃ θυσίᾳ ἐξεύρωσι τὸν τρόπον καὶ τελεσποινή-

Οἱ Γερμανοὶ σατυροῦντες τοὺς Γάλλους.

σασι καὶ χρησιμοποίησιν ἐν μελλούσῃ πολεμικῇ δράσει τὰ ἀεροστάτα. Καὶ ἐκόντες ἄκοντες κατέληξαν τότε εἰς τὰ πηδαλιουχούμενα ἀεροστάτα.

Τὰ πηδαλιουχούμενα ἀερόττατα ἀποτελοῦνται ἀπὸ κατακεκλυμένοι ἐν σχήματι σιγάρου, παμμεγέθους ἀεροστάτου, κάτωθι τοῦ ὁποίου προσκρμύζονται ἐπίπεδα ὀρθογώνια ἐξ ὑφάσματος ἢ μεταλλοῦ, λεγόμενα καὶ πηδάλια ἰσορροπίας, τὰ ὅποια συνδέονται δι' ἀρθρώσεων μετὰ τῆς λέμβου, παραλλήλως πρὸς τὸν κύριον ἀξονα αὐτῆς. Ἡ δὲ λέμβος φέρει καλαθοειδὲς σχῆμα καὶ χρησιμεύει, ὡς εἶδος, διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ παρακολοθούντος τὸ πηδαλιουχούμενον προσωπικοῦ.

Τὰ πηδάλια τῆς ἰσορροπίας ἐτέθησαν πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἔρματος καὶ δύνανται νὰ λαμβάνωσιν οἰανδήποτε κλίσιν πρὸς τὸν ὀρίζοντα. Κατὰ συνέπειαν ὁ ἄνεμος ἢ τὸ κατὰ τὴν κινήσιν τοῦ ἀεροστάτου παραγόμενον ρεῦμα τοῦ ἀέρος δύναται νὰ ἐνεργῇ κατὰ βούλησιν, εἴτε ἄνωθι, εἴτε κάτωθι.

(Ἔπεται συνέχεια)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Τὰ ῥωστικὰ ὄρη

Ἐὰν εἴψητε μίαν σταγόνα ὕδατος ἐπὶ τινος φύλλου χάρτου, φυσικῶς θὰ ἐξαπλωθῇ εἰς μεγάλον κύκλον. Ἀλλὰ ἐὰν μωσχεύσητε δι' ἐ-

λαίον τὸν χάρτην τοῦτον ἢ τὸν ἀλείψητε διὰ καπνίας ἢ ἄλλης οὐσίας μὴ ἐπιδεχομένης ὕδατος, ἢ ὕδατίνῃ σταγὼν σας θὰ κυλήσῃ φυσικῶς ἐπὶ τοῦ χάρτου σας, δίκην σφαιριδίου ἐλαφρῶς ἐπιμήκους.

Ἦδη θὰ χρησιμοποιήσωμεν τὴν ιδιότητα ταύτην εἰς τὸ προκείμενον πείραμα.

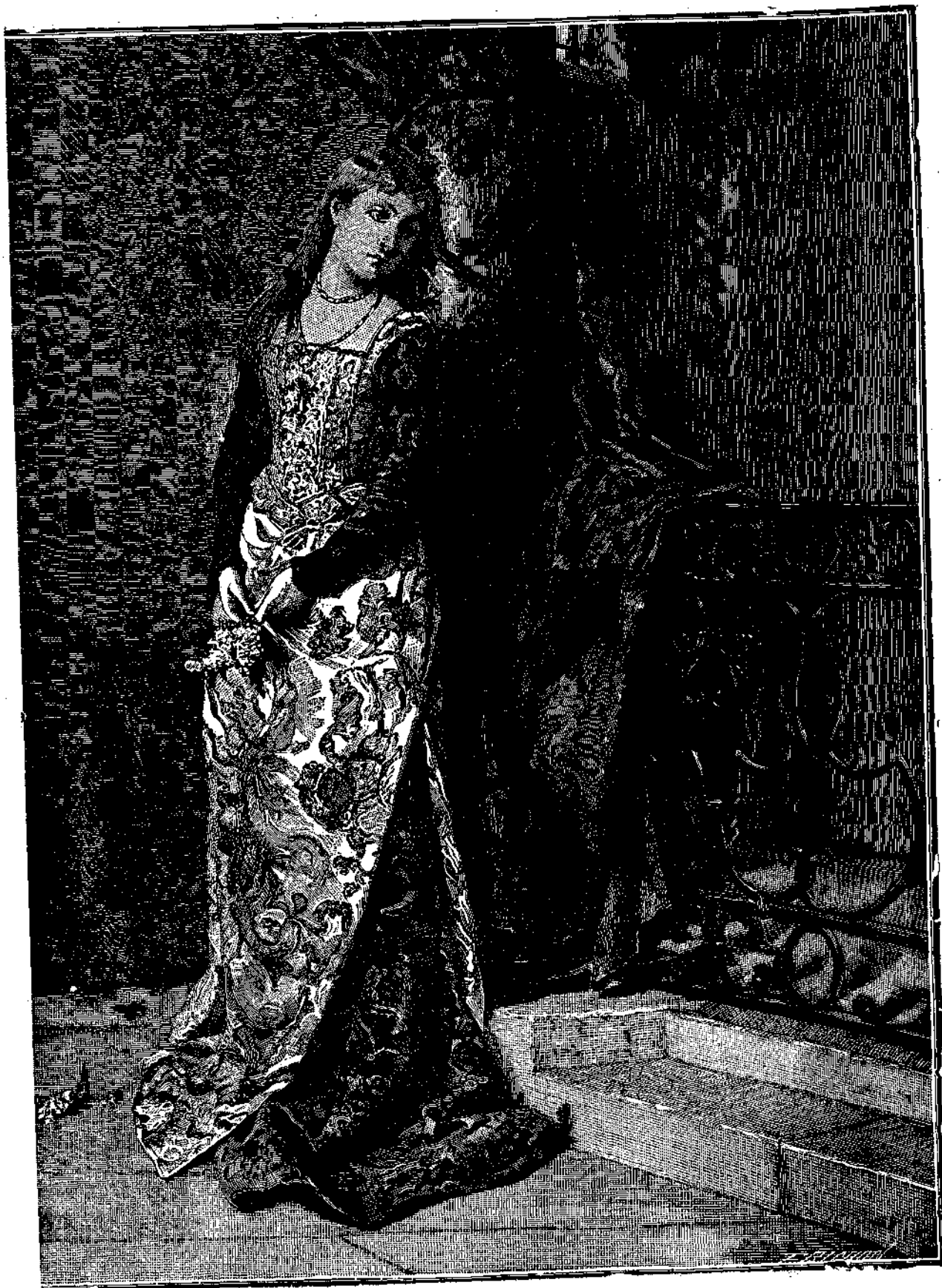
Λάβετε ταινίαν ἰσχυροῦ κἄπως χάρτου καὶ ὄσῃ τὸ δυνατόν μακροτέραν. Ἐν ἀνάγκῃ κολλήσατε δύο τρίτα τεμάχια καὶ περάσατε τὸν χάρτην σας τοῦτον ἄνωθι καπνοφόρου λυχνίας (φλογὸς κηρίου) ἢ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς καπνῆς ὁσμῆς, περιλείψατε διὰ καπνίας τὴν μίαν ἐπιφανείαν αὐτοῦ.

Θέσατε τότε ὀρθίως ἐπὶ τῆς τραπέζης μεγάλας τινὰς βίβλους, ὡς δεικνύνται ἐν τῇ εἰκόνι καὶ καρφώσατε ἐπὶ τῆς ῥάχews αὐτῶν τὴν ταινίαν τοῦ χάρτου εἰς τρόπον ὅστε νὰ σχηματίσῃ κοιλότητος καὶ ἀνωφερίας ἀπὸ τοῦ μεγαλειτέρου βιβλίου πρὸς τὸ μικρότερον, μεθ' ὃ ἀποθέσατε τὸ ἄκρον αὐτῆς ἐντὸς πινακίου.

Ἦδη ἐπὶ τῆς ῥάχews τῆς πρώτης βίβλου, ἐφ' ἧς ἡ ἐτέρα ἄκρη τῆς ταινίας, χύσατε κατὰ σταγόνας ὕδατος. Αἱ σταγόνες αὗται θὰ κυλήσωσιν ἐπὶ τῆς ἐπικλινοῦς ἐπιφανείας, ἐφ' ὅσον προχωροῦσι καὶ εἰτα δυνάμει τῆς κτηθείσης ταχύτητος θ' ἀνέρχονται ἐκ τοῦ ὀπισθεν μέρους τῆς βίβλου καὶ ἐκ νέου θὰ κατέρχονται καὶ οὕτω καθεξῆς, μέχρις ὅτου καταλήξωσιν ἐν τῷ πινακίῳ.

Τὸ θέαμα εἶνε περιεργον καὶ ὄραϊον τῶν ἀνωκατερχομένων τούτων σταγόνων, ὡσεὶ νὰ παλαίωσι πρὸς τὴν ταχύτητά των.

Φ. Π.

Η ΔΙΧΜΑΔΩΤΟΣ

A. CONAN DOYLE

'Από τὰς περιπετειὰς τοῦ Σέρλοκ-Χόλμς

ΤΟ ΣΜΑΡΑΓΔΙΝΟΝ ΔΙΑΔΗΜΑ

(Συνέχεια)

— Σὰς εὐχαριστῶ. Ἐνόηθημεν ἐκτάκτως ὑπὸ τῆς τύχης ἐν ὄλῃ τῇ θλιβερᾷ αὐτῇ ἱστορίᾳ καὶ θὰ ἦτο ἰδικόν μας τὸ σφάλμα, ἂν δὲν φέρωμεν εἰς φῶς ὅλην τὴν ἀλήθειαν. Μετ' ἤδη ἀδειῶν σας συνεχίζω τὰς ἐρεῦνας μου ἔξω.

Ἐπῆγε δὲ μόνος, διότι, ὡς εἶπε, τὰ πολλὰ διήματα θὰ τοῦ κατέστρεφον τὰ καταζητούμενα ἔγγραφα. Μετὰ πάροδον ὥρας ἐπανῆλθε πλήρως χιόνος καὶ μετ' ἡμέρας μᾶλλον κρυφίνον τοῦ συνήθους.

— Πιστεύω, ὅτι εἶδα πλέον πᾶν ὃ, τι ἔπρεπε. Ἦναι εἰς ἀνάγκη νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν οἰκίαν μου.

— Ἀλλὰ τὰ σμαράγδια, κύριε Χόλμς, ποῦ εἶνε ;

— Δὲν ἔχω καὶ νὰ εἰπῶ.

Ὁ τραπεζίτης συνέπλεξεν ἀπελπίς τὰς χεῖρας του.

— Δὲν θὰ τοὺς ἐπανεύρω πλέον ! Καὶ τὸ παιδί μου ; Μοῦ διδότε ἐλπίδας ;

Πάλιν συνήθη, προσπαθοῦντος τοῦ Ἀρθούρου ν' ἀποσπάσῃ τὸ διάδημα

— Ἡ ἰδέα μου δὲν μεταβλήθη καθόλου.

— Ἀλλὰ τότε, Θεῖ μου, ποῖα εἶνε ἡ λύσις τῆς χθεσινῆς τραγωδίας ;

— Ἄν θέλετε νὰ ἔλθετε μέχρι τῆς κατοικίας μου ἐν τῇ ὁδῷ Μπαϊκερ, αὐριον τὴν πρωῖαν μεταξὺ τῶν ἑννέα—δέκα, θὰ εἶμαι εὐτυχὴς νὰ σὰς ἐξηγήσω τὰ πάντα. Ὑποθέτω ὅτι μοῦ διδότε πλήρη τὴν ἐλευθερίαν, ὅσον ἀφορᾷ τὰς δαπάνας, προκειμένου νὰ ἐπανακτήσωμεν τοὺς λίθους.

— Δίδω τὴν περιουσίαν μου, δ' ἀ νὰ τοὺς εὐρω.

— Πολὺ καλὰ. Εἰς τὸ ἐπανιδεῖν. Ἴσως ἐπανέλθω ἐνταῦθα πρὸ τῆς νυκτός.

Ἦτο δὲ ἐμὲ προφανές, ὅτι ὁ σύντροφός μου εἶχε πλέον ἐσχηματισμένην τὴν πεποιθισίν του, καίτοι ἐγὼ δὲν ἠδυνάμην νὰ εἰσελθῶ εἰς τὴν λύσιν τοῦ μυστηρίου. Πολλὰς φορές καθ' ὅδον προσεπάθησα νὰ φέρω ἐκεῖ τὸν λόγον ἀλλὰ μοῦ ἔλλαζε τὸ θέμα, ἕως ὅπου ὑπεχώρησα. Περὶ τὴν τρίτην ὥραν ἐφθάσαμεν εἰς τὴν οἰκίαν μας. Ἐπῆγε κατ' εὐθείαν εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ ἐξῆλθεν ἐνδεδυμένος ὡς κοινὸς ἀλήτης.

— Πιστεύω, ὅτι εἶμαι καλὰ μετεμφοσμένος. Ἄν καὶ θὰ ἤθελα τὴν σύντροφιά σου, Οὐάτσον, ἐν τούτοις μαίνε, διότι ἴσως μοῦ εἶται ἐπιβλαβής. Ἀρὰ γε εὐρίσκαμαι εἰς τὴν ἀληθῆ λύσιν ; Ὁ μὲν μάθω μετ' ὀλίγον Ἐλπίζω νὰ ἐπιστρέψω ἐντὸς ὀλίγου

Ἐπῆγεν εἰς τὸ ὄφουλάκιον, ἔκοψε τεμάχιον κρέατος, τὸ ἔθεσεν ὡς τάνδουίτς μετὰ δύο τεμαχίων

ἄρτου καὶ ἀνεχώρησε τοποθετῶν τὸ λιτὸν πρόγευμα εἰς τὸ θυλάκιόν του.

Ὅταν κατὰ τὰς πέντε ἐλαμβάνει τὸ τέτιόν μου ἐπανῆλθε πολὺ εὐθυμὸς, κρατῶν διὰ τῶν ἄκρων τῶν δακτύλων του ὑπόδημα μετὰ ἐλαστικῶν ἕπερ ἔρριψεν εἰς μίαν γωνίαν καὶ ἐρρόφησεν ἓνα κύαθον τσίτου.

— Ζεῦσαι, εἶμαι παραστικός. Ἀκόμη δὲν ἐτελείωσα.

— Ἀκόμη !

— Ὁ ἀπουσιάζω ἐπ' ὀλίγον. Ἀλλὰ μὴ κάθουαι καὶ με περιμένεις.

— Καὶ πᾶς πηγαινῶν ἕως τώρα αἱ ἐρεῖναι σου ;

— Δὲν ἔχω καιρὸν νὰ φλωαρῶ. Πρέπει νὰ ἐγκαταλείψω αὐτὸ τὸ ὑποπτον ἐξωτερικόν μου καὶ νὰ γίνω πάλιν ὁ ἀληθινὸς ἐαυτός μου.

Ἐβλεπα ἀπὸ τοὺς τρόπους του, ὅτι ἦτο πολὺ εὐχαριστημένος ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων του. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐλαμπον καὶ αἱ παρειαὶ του, ὡχραὶ συνήθως, εἶχον ἐλαφρῶς χρωματισθῆ. Ἀνῆλθε ταχέως εἰς τὸ δωμάτιόν του, καὶ μετ' ὀλίγα λεπτὰ ἤκουσα νὰ κλειθῆ δυνατὰ τὴν θύραν τοῦ δρόμου.

Τὸν ἐπερίμενα μέχρι τοῦ μεσονυκτίου καὶ ἀφοῦ εἶδον, ὅτι ἀργεῖ, ἐκλείσθην εἰς τὸ δωμάτιόν μου. Ἀλλὰ τὸ σὺνὰ συνέβην νὰ φύγῃ καὶ ἀργῆ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ νύκτας κατὰ συνέθειαν, ὅταν εὐρίσκοντο ἐπὶ τῶν ἰγνῶν σπουδαίαις τινὸς ὑποθέσεως. Δὲν ἐνόησα δὲ πότε ἐπέστρεψε, ἀλλὰ τὴν ἐπομένην τὴν πρωῖν, ὅταν κατέβην διὰ τὸ πρόγευμα, ἦτο ἐκεῖ τὸσον ἀνηρέως ὅσον καὶ εὐδιάθετος, με κύαθον καφεῖ ἐπὶ τῆς μιᾶς χειρὸς καὶ τὴν ἐφημερίδα ἐπὶ τῆς ἄλλης.

— Μὴ μοῦ παραπονεθῆς, ὅτι δὲν ἐπερίμενα μαζὶ σου νὰ πάρω τὸν καφεῖ, Οὐάτσον, διότι πρέπει νὰ ἐνθυμηθῆς, ὅτι ὁ πελάτης μας πρόκειται νὰ ἔλθῃ πολὺ ἔνωρις, σήμερον τὴν πρωῖαν.

— Ἀλήθεια. Εἶνε παρασμένη ἡ ἐννάτη ὥρα, τοῦ ἀπῆντησα. Νομίζω μάλιστα, ὅτι αὐτὸς θὰ εἶναι. Κτυποῦν.

Πράγματι εἰσῆλθεν ὁ φίλος μας τραπεζίτης. Ἐξεπλάγην δὲ ἐκ τῆς τῶσον ἀλλοιωθείσης μορφῆς του, ἀπὸ τῆς χθεσινῆς ἡμέρας, διότι ἡ φυσικῶς πλατεῖα καὶ ὀγκώδης κεφαλή του, ἦτο συνσταταμένη καὶ ἐπιμήκης καὶ τὰ μαλλιά του ὑπόλευκα. Εἰσῆρχετο δὲ μετὰ ῥαθυμίαν καὶ ἀδυναμίαν μεγαλειότεραν τῆς προτεραίας καὶ ἔπεσε βαρὺς ἐπὶ τῆς πολυθρόνας ποῦ τοῦ προσέφερα.

— Δὲν ἤξεύρω τί ἔχω κάμη διὰ νὰ ταλαιπωροῦμαι τῶσον σκληρὰ. Μόλις πρὸ δύο ἡμερῶν ἦμουν εὐτυχὴς ἄνθρωπος χωρὶς καμίαν μέριμναν εἰς τὸν κόσμον. Σήμερα δὲν μοῦ ἀπομένει παρὰ γερύματα, μοναξιά, καὶ ἀτίμωσις. Ἐπεσαν εἰς τὸ κεφάλη μου αἱ δυστυχίαί σου ῥωθῶν. Ἡ ἀνεψιά μου ἡ Μαίρη με ἐγκατέλειψε καὶ αὐτή.

— Σὰς ἐγκατέλειψε ;

— Μάλιστα. Τὸ κρεβάτι τῆς ἐμείνειν ἀπειραχτὸν χθὲς τὴν νύκτα. Ἡ κάμαρά τῆς ἦτο ἔρημος σήμερον τὸ πρωῖ καὶ εὐρήκα αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν εἰς τὸ τραπέζι τῆς. Ἀνημέρος τῆς εἶχα εἰπεῖ χθὲς, ὅτι ἂν ἤθελε νὰ νομρευθῆ τὸ παιδί μου, ὅλα αὐτὰ τὰ δυστυχίματα δὲν θὰ ἐγίνοντο. Ἦτο ἀκακὸς ὁ λόγος μου. Καὶ αὐτὴ κύτταξε τί μοῦ ἔγραψε :

« Ἀγαπητέ μου θεῖ.

Ἐνωθ' ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἡ αἰτία τῆς δυστυχίας σας καὶ διὰ τὸν ἕνα καὶ ἕνα διαφορετικὰ ὅλα αὐτὰ δὲν θὰ συνέβαινον. Δὲν ἔχω πλέον εἰς τὸ μέλλον με αὐτὴν τὴν τύχην, νὰ ζῶ εὐτυχῆς ὑπὸ τὴν στέγην σας καὶ πρέπει διὰ παντός νὰ σὰς ἀφήσω. Μὴ ἀνησυχεῖτε διὰ τὸ μέλλον μου, εἶνε ἐξησφαλισμένον, καὶ πρὸ πάντων μὴ με ἀνα-

« Ἀγαπητέ μου θεῖ.

Ἐνωθ' ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἡ αἰτία τῆς δυστυχίας σας καὶ διὰ τὸν ἕνα καὶ ἕνα διαφορετικὰ ὅλα αὐτὰ δὲν θὰ συνέβαινον. Δὲν ἔχω πλέον εἰς τὸ μέλλον με αὐτὴν τὴν τύχην, νὰ ζῶ εὐτυχῆς ὑπὸ τὴν στέγην σας καὶ πρέπει διὰ παντός νὰ σὰς ἀφήσω. Μὴ ἀνησυχεῖτε διὰ τὸ μέλλον μου, εἶνε ἐξησφαλισμένον, καὶ πρὸ πάντων μὴ με ἀνα-

ζητήσετε. Θὰ εἶνε χαμένος ὁ καιρὸς σας καὶ δὲν θὰ με εὐχαριστήσετε. Νεκρὰ ἢ ζῶσα θὰ εἶμαι πάντα ἡ ἀφοσιωμένη σας.

Μαίρη.

— Τί φρονεῖτε, κύριε Χόλμς... μήπως πρόκειται περὶ αὐτοκτονίας ;

— Ὅχι ! Ὅχι ! Καθόλου. Κι μάλιστα αὐτὸ εἶνε μία καλὴ λύσις. Εἴμπορὰ μάλιστα, κύριε Χόλμς, νὰ εἶπω, ὅτι τὰ δεινὰ σας ἐτελείωσαν.

— Τί λέγετε ; ἐμάθετε τίποτε ; Ἠξεύρετε ποῦ εἶνε ἡ πέτρας ;

— Ὁ εἶδεντε χίλιες δραχμὰς δι' ἐκάστην ;

— Δέκα δίδω !

— Ἄνωφελές Τρεῖς χιλιάδες ἀρκοῦν. Ἐγχετέ μαζὶ σας τὸ βιβλίον τῶν τραδηκτικῶν σας ; Ἴδου μία πένα. Καθῆσατε καὶ ἐτοιμάσατε μίαν συναλλαγματικὴν ἐκ τεσσάρων χιλιάδων. Ἡ τετάρτη, ὡς ἐνοσεῖτε εἶνε μία μικρὰ ἀμοιβή.

Ὁ τραπεζίτης κατάπληκτος τὴν ἠτοίμασεν, ἐνθ' ὁ Χόλμς διεσθονθεὶς εἰς τὸ γραφεῖόν του ἔσυρε μικρὸν τεμάχιον χρυσοῦ, ἐφ' οὗ ὑπῆρχον οἱ τρεῖς λίθοι, καὶ τὸ ἔρριψεν ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Με κραυγῆν δὲ χαρᾶς ὁ πελάτης μας τὸ ἐνηγκαλίσθη.

— Ἐσώθη ! Ἐσώθη, ἐφώναζεν ἀσθμαίνων.

Ἡ χαρὰ του ἦτο τῶσον μεγάλη, ὅσον ἡ προτέρα λύπη του. Ὁ δυστυχὴς ἔθλιβε τοὺς ἐπανευρεθέντας λίθους ἐπὶ τοῦ στήθους του.

— Ἐγχετε καὶ μίαν ἄλλην ὀφειλήν, κύριε Χόλμς, εἶπεν ὁ Χόλμς σοβαρῶς.

— Μίαν ὀφειλήν. Καὶ ἤρπασε τὴν πέναν. Λέγετε τὸ ποσὸν καὶ πληρώνω.

— Ὅχι εἰς ἐμὲ ! Ὀφείλετε τὴν ταπεινὴν σας συγγνώμην εἰς τὸ εὐγενὲς αὐτὸ παιδί σας, τὸν ἀξίεραστον Ἀρθούρον, ὁ ὅποιος ἐφυλακίσθη ἀδικίᾳ καὶ μετ' ὅσον ὅστις θὰ με ἔκαμινεν ὑπερήφανον, ἂν συνέβαιναν εἰς τὸν υἱόν μου, ἂν εἶχα τοιοῦτον.

— Ἀλήθεια λοιπόν, δὲν εἶχε πάρει τῆς πέτρας ὁ Ἀρθούρος ;

— Σὰς τὸ εἶπα χθὲς, σὰς τὸ ἐπαναλαμβάνω καὶ σήμερον, ὅτι δὲν ἦτο αὐτὸς ὁ κλέπτης.

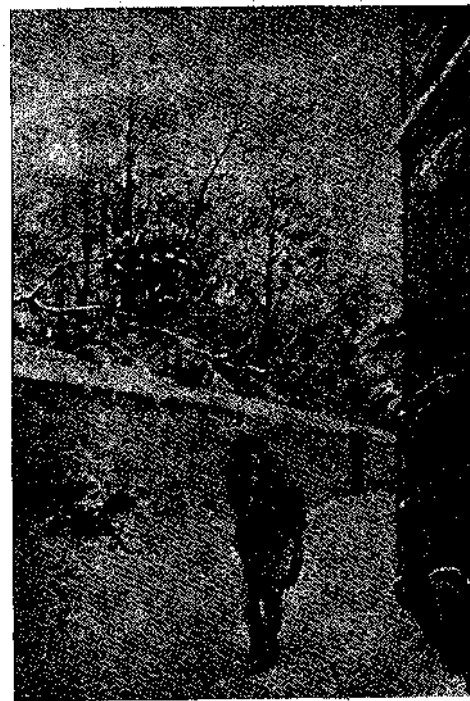
— Μὰ εἶστε βέβαιος ; Πρέπει λοιπὸν ἀμέσως νὰ τρέξωμεν νὰ τοῦ εἰπούμεν, ὅτι ἀνεκαλύφθη ὅλη ἡ ἀλήθεια.

— Τὸ γνωρίζεις ἤδη. Ὅταν ἔμαθα καταλεπτῶς τὰ γεγονότα, ἔσπευσα νὰ τὸν εὐρω καὶ ἐπειδὴ δὲν ἤθελε τίποτε νὰ μοῦ εἰπεῖ, ἠναγκάσθη νὰ τοῦ διηγῆθῶ ἐγὼ τὰ πάντα. Τότε πλέον μοῦ εἶπεν, ὅτι εἶχα δίκαιον καὶ μοῦ ἐξιστόρησε μερικὰς λεπτομερείας ποῦ μοῦ ἔλειπον. Λοιπὸν μάθετε, ὅτι ὑπῆρχε συνεννόησις μεταξὺ τοῦ κυρίου Τζῶρτζε Βέρνονελ καὶ τῆς ἀνεψιάς σας Μαίρης. Τώρα ἔχουν φύγει μαζὶ.

— Ἡ Μαίρη μου ; Ἀδύνατον !

— Δυστυχῶς εἶνε πλέον ἢ δυνατόν. Εἶνε βέβαιον. Ὅτι σεῖς, ὡς ὁ υἱὸς σας ἐγνωρίσατε τὸν ἀληθῆ χαρακτήρα αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, τὸν ὅποιον ἐδέχεσθε εἰς τὴν οἰκίαν σας φιλικῶς. Εἶνε εἰς τῶν ἐπικινδυνωδεστέρων ἀνθρώπων τῆς Ἀγγλίας, εἰς κατεστραμένους παικτῆς, εἰς πανάθλιος ἐνταλῶς, ἀπληπισμένους, ἀτομον ἄνευ καρδίας καὶ συνειδήσεως. Ἡ ἀνεψιά σας δὲν ἐγνώριζε τί εἶνε οἱ ἀνθρωποι αὗτοι. Ὅταν δὲ ἤκουσε νὰ τῆς ψιθυρίζη τοὺς ἐρωτικὸς λόγους, τοὺς αὐτοὺς, οὓς ἐπανελάμβανεν εἰς τῶσας ἄλλας πρὸ αὐτῆς ἐπίστευσεν, ὅτι ἦτο αὐτὴ ἡ πρώτη καὶ μόνη, ἡ ὅποια ἐγκατεστάθη εἰς τὴν καρδίαν του. Καὶ ἡ δυστυχὴς κατήντησεν ἐν τέλει παίγνιον τῶν χειρῶν του. Καθ' ἐκάστην ἰσπερᾶν εἶχε συνσταύσεις μαζὶ του.

— Δὲν ἔχω πλέον, δὲν θέλω νὰ πιστεύσω αὐτὰ τὰ πράγματα, ἀνεκράζεν ὁ τραπεζίτης, μετὰ τὸ πρὸσωπόν του κάτωχρον ἐκ τῆς συγκινήσεως.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς μετρημοσμένος εἰς ἀλήθειαν, κατεσκόπευε...

— Λοιπόν, ἀκούσατε, κύριε Χόλμς, τί ἀκριβῶς συνέβη τὴν παρελθούσαν νύκτα εἰς τὴν οἰκίαν σας. Ἡ ἀνεψιά σας, ὅταν σὰς εἶδε νὰ εἰσελθετε εἰς τὸ δωμάτιόν σας, κατήλθε σιγά-σιγά, καὶ ἐπῆγε νὰ συνομιλήσῃ μετ' ἡμᾶς ἐραστὴν τῆς ἀπὸ τοῦ παραθύρου τοῦ δωματίου. Τὰ ἔγγραφα τῶν ὑποδημάτων του φαίνονται τελείως ἀποτυπωθέντα ἐπὶ τῆς χιόνος καὶ τοῦτο μὰς δίδει νὰ ἐνοήσωμεν ὅτι ἐμείνειν ἐπὶ πολὺ. Ἐκεῖνη τοῦ ἀνέφερε τὴν ἱστορίαν τοῦ διαδήματος. Αὐτὸς δὲ, τοῦ ὅποιου τὸ πάθος πρὸς τὰ χρήματα ἐξήγηθη, ἔκαμψε τὴν ἀνεψιάν σας, τὴν τυφλῶς ὑπακούσαν εἰς τὰς βελήσεις του. Δὲν ἀμφισβάλω, ὅτι σὰς ἀγαπᾷ, ἀλλ' εἶνε γυναῖκες τῶν ἰποίων ὁ ἔρωσ κυριαρχεῖ τῶσον, ὅστε λησμονοῦν τὰς ὑποχρεώσεις των πρὸς ἄλλους. Μόλις δὲ εἶχεν ἀκούσει τὰς παρακλήσεις σου, σεῖς κατήλθατε. Τότε ἐκλείσσε τὸ παράθυρον γρήγορα καὶ σὰς διηγῆθη τὸ ἐπεισοδιον τῆς ἐρωτικῆς συνευθέσεως μιᾶς θαλαμηπόλου σας μετ' ἡμᾶς ἡ λαχανοπώλην, ὅστις ἔχει μίαν κνήμην ξυλίνην. Γεγονὸς ἀληθές, πράγματα.

Ὁ υἱὸς σας μετὰ τὴν συνδιάλεξιν ἐν τῷ δωματίῳ σας ἐπῆγε νὰ κοιμηθῆ. Ὁ ὑπνος του ὅμως ἦτο τεταραγμένος ἐκ τῶν σκέψεων τῶν ὀφειλῶν του. Τὰ μέσάνυχτα ἤκουσεν ἐλαφρὸν θόρυβον πρὸ τῆς θύρας, ἐσηκώθη καὶ παρατηρήσας εἰς τὸν διάδρομον ἐξεπλάγη ἰδῶν τὴν ἀνεψιάν σας βαδίζουσαν προφυλακτικῶς καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ καλλωπιστήριόν σας. Ἀπολιθωμένος ἐκ τῆς ἐκπλήξεως ἐπέραςε τάχιστα ἐν ἐνδύματι καὶ κρυφθεὶς εἰς τὸ σκότος ἀνέμενε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς παραδόξου αὐτῆς περιπετειᾶς. Μετ' ὀλίγον ἡ ἀνεψιά σας ἐξῆλθε καὶ ὑπὸ τὴν λάμψιν τῆς λυχνίας τοῦ διαδρόμου ὁ υἱὸς σας τὴν εἶδε φέρονσαν τὸ διάδημα εἰς τὰς χεῖρας τῆς. Ἐκεῖνη κατήλθεν. Ὁ Ἀρθούρος δὲ τρέμων ἐκ τοῦ τρόμου τὴν ἀκολουθεῖ καὶ κρυφθεὶς ὀπισθεν ἐνός παραπετάσματος εἶδεν, ὅτι ἡ Μαίρη ἤνοιξε σιγὰ τὸ παράθυρον, ἔδωσε τὸ διάδημα εἰς κάποιον, περιμένοντα εἰς τὸ σκότος, ἐπανέκλεισε καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς.

« Ο υίός σας έντρομος άκίμη και ριγών, ένόσω ήτο έκείνη έκεί, δέν ήδύνατο τίποτε νά πράξη, άνευ φόβου νά χάσει διά παντός τήν κόρην, τήν όποιαν ήγάπα. Όταν όμως έφυγεν, ήννόησε ποία δυστυχία τρομαρά σας έπείμενος και δέν έδίστασεν, όπως ήτο ν' άνοιξη τó παραθύρον και γυμνόπους νά πηδήξη επί τής χιόνος. Υπό τó φώς δέ τής σελήνης διέκρινε μίαν σκιάν και δραμαίως ήρχισε νά τήν καταδιώκη. Ο σίρ Τζώρτζ προσεπάθηε διά τής φυγής νά σωθή, άλλ' ό Άρθούρος έπράλαβε και τόν ήρπασεν. Αγών τότε μεταξύ των συνήθη και ό μόν Άρθούρος έσυρε τó διάδημα εκ τού ένός μέρους ό δέ αντίπαλός του εκ τού έτέρου. Έν τή πάλη έκτύπησε τον σίρ Τζώρτζ και τόν επλήγωσε κάτωθεν τού ώτός του. Αίφνης έχωρισθησαν και ό υίός σας κρατών τó διάδημα έπαυήθηε τρέχων, εκλείσει τó παράθυρον και εισήλθεν εις τó καλλωπιστήριόν σας, όπου προσεπάθει νά δρθώση τó διάδημα, διαστραφέν κατά τήν πάλην. Τήν στιγμήν έκείνην τόν είδατε σαίς.

— Είνε δυνατόν ; έμορμύρισεν ό τραπεζίτης.

— Η όργή σας εξέσπασεν επ' αυτόν άκριβώς καθ' ήν στιγμήν έκείνος προσεπάθει νά σας εύχαριστήση και άποτρέψη τόν κίνδυνον. Δέν ήδύνατο δέ νά ήμιλίση, διότι έπρεπε νά καταγγείλη πρόσωπον προσφιλές. Και ώς τέλειος ίππότης έφύλαξε τó μυστικόν του.

— Ω ! τó δυστυμένο μου τó παιδί, πόσον σκληρώς τού έφέρθη. Διά τούτο μου έζήτησε πέντε λεπτών προθεσίαν. Ήθελε νά κυττάξη μήπω εύρη τó άλλο τεμάχιον τού διαδήματος.

— Όταν ήλθα εις τήν οικίαν σας, έξηκολούθησεν ό Χόλμς, έκαμα τόν γυρον με πολλήν προσοχήν, έρευνών άντ' τής χιόνος τά ίχνη. Ήξευρα, ότι δέν είχε χιονίσει εκ νέου και ότι ή παγωνιά έπρεπε νά διατηρήση καλά τά ίχνη τής προτεραιας. Ο δέ διάδρομος τής ύπηρεσίας ήτο όλόκληρος : πλήρης πατημάτων συγκεχυμένων. Έν τούτοις όλίγον μακράν τής θύρας τού μαγειρίου, γυναικός πόδες είχαν σταθί. Παραπλευρως ήσαν άποτυπωμένα ίχνη ζυλίνου ποδός. Ήτο ή έρωτική συνέντευξις τής θαλαμηπόλου σας με τόν λαχανοπώλην. Τα λοιπά ίχνη ήσαν έντελώς άσχετα, δυνάμενα νά περιπλέξουν τήν άστυνομίαν. Άλλ' εις τόν δραμαίικον των σταύλων, μακρά και πλήρης ιστορία ήτο γραμμένη επί τής χιόνος.

• Εκεί ύπήρχον διπλά πατήματα άνθρώπου διωκομένου και εξ άλλου έτερα διπλά πατήματα διά γυμνών ποδών. Αμέσως έπίεσθη, ότι ήσαν τού υιού σας. Ο πρώτος έφαινετο, ότι είχε βυθίσει έρχόμενος και έπιστρέφων, ένφ' ό δεύτερος, ότι είχε τρέξει ταχύως. Τα δέ ίχνη του καλύπτοντα εις πολλά σημεία τά του πρώτου, έδεικνυον, ότι τόν είχε καταδιώξει. Τα πατήματα ταύτα έφθανον μέχρι τού παραθύρου τού διαδρόμου, όπου ό άνθρωπος με τά ύποδήματα είχε καταπατήση τήν χιόνα, τó όποιον έσήμαινε, ότι έμεινε επί πολύ. Έπειτα ήκολούθησε τά βήματα τής έπιστροφής και παρετήρησα, ότι εις άποστάσιν έκάτó μέτρων έστράφη και άντιμετώπησε τόν έχθρόν. Εκεί τά ίχνη έδεικνυον τήν πάλην. Πατήματα συγκεχυμένα ύποδημάτων και γυμνών ποδών, ως και μερικά σταγόνας αίματος. Έπειτα τά ίχνη των ύποδημάτων και άρχικα σταγόνας αίματος μου άπεκάλυπτον, ότι ό πληρωθείς ήτο ό κλέπτης, όστις έπροχώρησε προς τó πεζοδρόμιον τού μεγάλου δρόμου. Εκεί τά ίχνη του έξηφανίσθησαν, διότι είχαν καθαρίση τó πεζοδρόμιον.

• Όταν ήλθα εις τó σπίτι σας, έήτησα, ως θά ένθυμείσθε, τó παράθυρον με τόν φακόν. Εκεί δέ διέκρινα πράγματι τó πάτημα γυμνού ποδός, ύγρου. Έκτοτε είχα σχηματίσει τήν γνώμην μου. Άνθρωπος παρεφύλαττεν υπό τó τó παράθυρον. Κίβριοι τού έδωκεν εξ αυτού τó διάδημα : ό υίός ιδών τά γενόμενα

έπήδησε και ήκολούθησε τόν κλέπτην. Έπάλευσαν, προσπαθούντες έκαστος νά σύρη προς μέρος του τó διάδημα, έως ότου αυτό έσπασε. Τα πράγματα ήσαν φωτεινότατα. Έμεις νά μάθωμεν ποίος ήτο ό κλέπτης.

• Από πολλού έχω ως άρχήν, ότι όταν άποκλείεται από μίαν ύπόθεσιν τó άδύνατον, έκείνο τó όποιον άπομένει ως παραδεκτόν, θεω άπίθανον και άν φαίνεται, αυτό είνε έν τοσούτω τó άληθές. Ήξευρα, ότι σαίς δέν είχατε πάρει τó διάδημα από τόν γραφερον σας. Έμενον λοιπόν ύποπτοι ή Μαίρη και αι ύπηρέτριαι. Άλλ' ό υίός σας δέν είχε λόγους νά κρύπη τάς δευτέρας : ώστε, άφού είμεθα έν γνώσει τού έρωτός του προς τήν άνεσίαν σας, έπρεπε και νά συμπεράνωμεν ότι ύπήρχε σοβηρότατος λόγος νά μή θελήση νά τήν βέρη εις άπόγνωσιν, άποκαλύπτων τήν άτιμίαν τής. Ένθυμηθείς δ' ότι τήν είδατε νά κλείνη τρομαχμένη τó παραθυρον, έσχημάτησα τελείαν πεποίθησιν περί τής ένοχής τής.

• Και ποίος ήτο δυνατόν νά είνε ό συνηνοχός τής; Φυσικά μόνον εις έραστής εμπορούσε νά τήν φέρη εις τοιούτον σημείον άγνωμοσύνης προς ήμάς. Έγνωρίζα, ότι δέν εξέρχεσθε καθόλου, και ότι ό κύκλος των έπισκεπτών σας ήτο στενότατος. Μεταξύ αυτών ήτο και ό Γεώργιος Βάρνουελ. Περί αυτού ήκουσα πολλά κακά. Ορισμένως οι λίθοι έπρεπε νά είνε εις χείρας του. Έπήγα λοιπόν, μετημυρισμένος εις άνθρωπον τού δρόμου, εις τήν οικίαν του, έγνωρίσθη με τόν θαλαμηπόλον του, έμαθα, ότι είχε πληρωθή τήν νύκτα εις τó αυτί του και κατώρρωσα νά αγοράσω έν ζεύγος παλαιών ύποδημάτων του. Αμέσως επέστρεψα εις τó σπίτι σας και είδα ότι έφηρμόζοντο τελείως εις τά πατήματα τού κλέπτου. Ασφαλές δέ πλέον, ότι ό άνθρωπος μας εύρέθη, έπήγα εις τήν οικίαν μου και ήλλαξα ένδύματα. Απέμεινε όμως τó δυσκολώτερον μέρος τής ύποθέσεως. Έπρεπε νά άποφύγωμεν τάς καταδιώξεις, διά νά μή γνωσθή τó σκάνδαλον. Έμάνταυσαν δέ, ότι ό πανούργος αυτός άθλιος, ήξευρεν ότι είχομεν τάς χείρας δαμυμένους. Έπήγα λοιπόν προς συνάντησίν του. Φυσικά καθ' άρχάς ήρήθη. Όταν όμως καταλεπτώς τού διηγήθη τά πάντα, ήθέλησεν ό άνθρωπος νά άτακτήση και άπέσπασεν έν έγχειρίδιον. Άλλ' ή κάνη τού πιστολιού μου υπό τήν βίνα του κατηύνασεν άνευρά του : τού έπρότεινα τότε νά τάς αγοράσωμεν άντί χιλίων φράγκων έκάστην πέτραν.

— Ο διάβολος νά με πάρη ! άνέκραξεν. Έδώσα και τάς τρείς για εξακόσια φράγκα !

— Ευκόλως τότε τού απέσπασα τήν διεύθυνσιν τού κλεπταποδόχου και τού ύπεσχέθη νά μήν τόν καταδιώξω. Ευθύς αμέσως έπήγα εις τόν αγοραστή των λίθων και μετά πολλούς δισταγμούς του τόν έπεισα νά μου τούς δώση άντι τριών χιλιάδων φράγκων. Δέν έμεινε πλέον παρά νά ιδώ τόν υιόν σας και μόλις εις τάς δύο έκέτρεψα τελείως ικανοποιημένος και έκοιμήθη, μετά μίαν εκάλην μου ήμέραν : όπως συνήθίζω τά τάς όνομάζω.

— Μίαν καλήν ήμέραν πράγματι, άφού έσώσατε τήν Άγγλίαν από έν μέγα πολιτικόν σκάνδαλον, είπεν ό τραπεζίτης έγειρόμενος. Τώρα πρέπει νά τρέξω εις τόν πτωχόν μου Άρθούρον, διά νά τού ζητήσω συγγνώμην. Όσω διά τήν δυστυχισμένη Μαίρη !..... Όλη ή έπιστήμη σας δέν εμπορεί νά μάς εξακριβώση πού εύρίσκειται τώρα ;

— Νομίζω, ότι ήμπορούμεν νά είπωμεν μετά βεβαιότητας, ότι εύρίσκεται εκεί, όπου είνε και ό σίρ Τζώρτζ Βάρνουελ. Και οιαδήποτε και άν είνε τά σφάλματά τής, θά εύρη μετ' όλίγον τιμωρίαν, πλέον ή άρεστήν.

ΤΕΛΟΣ

AN—PIIN

Ο ΓΑΛΛΟΣ ΑΕΡΟΠΟΡΟΣ GIBERT ΠΡΟΣΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ ΥΠΟ ΑΕΤΩΝ

ΤΟΛΜΗΡΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΡΙΣΙΩΝ—ΜΑΔΡΙΤΗΣ

Γνωστή είνε ή έπιχειρηθείσα εσχάτως τολμηρά αεροπορία μεταξύ Παρισίων-Μαδρίτης εις τρεις ήμέρας με διακοπήν προσεγγίσεως εις Άγκουλέμην και Άγιον Σεβαστιανόν. Η αεροπορία αύτη, ως γνωστόν, ένεκαινιάσθη με τόν τραγικόν θάνατον τού ύπουργού των Στρατιωτικών τής Γαλλίας και τού σοβαρού τραυματισμού τού πρωθυπουργού και άλλων, ούτως ώστε εκ των είκοσιν, ολίγες έπρόκειτο νά λάβωσι μέρος εις ταύτην, τρεις μόνον άνεχώρησαν, ήτοι ό Verdines, ό Garros και ό Gibert. Ο πρώτος άφίκετο αίσίως εις Μαδρίτην, διανύσας επιτυχώς τήν αεροπορίαν των 1,500 χιλιομ., τυχών τού δρισθέντος βραβείου και παρασημοφορηθείς υπό τού Βασιλέως Άλφόνσου.

Εις τόν αεροπόρον όμως Gibert συνέβη περίεργον και μοναδικόν μέχρι τούδε γεγονός. Κατά τήν τελευταίαν αύτου κατάβασιν προς προμήθειαν τροφών, καθ' ήν ή κακοκαιρία εϊμπόδησεν αυτόν νά τήν εκληρώση, ένφ εύρίσκετο εις ύψος 2,000 μέτρων και διήρχετο τήν δροσειράν Guadarama, προσεβλήθη αίφνης υπό δύο φοβερών αετών, προσπαθούντων νά διατυπήσωσι διά τού ράμφους των τó δερμάτινον κράνος. Προφανώς ούτοι ούδέποτε έν τῷ βασιλείῳ των είχαν είδει τοιαύτην και μεγαλειτέραν έαυτών ίπταμένην και δη έμψυχον πτητικήν συσκευήν. Έπί τέλους όμως ό γενναίος αεροπόρος κατώρρωσε δι' έπανελημένων εκπυρσοκροτήσεων τού περιστρόφου τον ν' άπομακρύνη τά θρασέα και δεινά ταύτα πτηνά.

ΚΙΤΡΙΝΑ ΦΥΛΛΑ

Κίτρινα φύλλα του Βορρηά ποῦ φεύγει καὶ πάτε ; εἶθε καὶ οἷς ποτὶ λαμπρὰ εἶθε φραῖα ζωηρὰ πλὴν τῶρα ἐμαρᾶνθητε εἰς ἄγνωστον πελάτε.

Σὰς εἶχα ἴδει πράσινα τοὺς κλάδους νὰ κοσμήτε ἄλλ' ἦτο τότε τί καιρὸς ! ἦτο χρυσὸς ἦτο λαμπρὸς ἦτο τὸ ἔαρ τῆς ζωῆς δ' τῶρα ἐπιδυμείτε.

Σὰς εἶχα ἴδει ζωηρὰ δὲ πόσον ἠδφραυτόμη γλυκεῖα ἄθρα ἐλαφρὰ οὐδὲ περιέλουε θερμὰ μαγευτικῶς συρρίζουσα κ' ἐγὼ ἀπεκοιμώμην.

Ἄλλὰ τὸ ἔαρ τὸ χρυσοῦν ὡς ὄνειρον διαρκέσαν τὰς πτέρυγας του ἤλωσαν

καὶ μετ' αὐτοῦ ἀφήσασεν τὴν εὐτυχίαν τῆς ζωῆς μακρὰν ὁμῶν καλέσαν.

Κι' ἰδοὺ ἐξαίφνης ὁ Βορρηᾶς ἀγρῶς νὰ συρζῆ τὰ χροῶματά οὐς τὰ λαμπρὰ τὰ πράσινα τὰ χρυσοῦν θανάτου χροῶμα ἐλαβον εἰς πλέον τὰ γνωρίζει ;

Τὸ ἔαρ ἔφαγε μακρὰν τίς τῶρα δὲν λυπείται ἤδη ἀρχίζει ὁ χειμῶν τὸ στάδιον τῶν πικριῶν εἰς δ' ταλαίπωρα πτωχὰ καταλῶς θ' ἀντιστήτε.

Εἰς ματιώδη στρόβιλον ἀγρῶς οὐδὲ ἀρπάζει διὰ τελευταίαν δὲ φορὴν χαίρει δ' φύλλα τοῦ Βορρηά πόσον δ' βίος μας μετ' οὐδὲ πτωχὰ μου ὁμοιάζει.

Κλεάνθη Ροδῆνῶν

ΤΗΝ ΘΥΜΑΜΑΙ

Τὴν θυμάμαι τὴν ὄψη τῆς, τὴν ὄραία ματιὰ τῆς, τὰ γλυκὰ τῆς τὰ λόγια, τὴν ἄθωα καρδιά τῆς

Τὴν θυμάμαι μετ' ὁμορφῶν χιμογέλιο ἔς τὰ χεῖλη, ὅπου ἀνθίζε πάντοτε σὺν τῷ ἄνθος τ' Ἀπορίη.

Τὴν θυμάμαι κ' ἡ δόστουχη ὠμίμενα καρδιά μου, παρηγόρια δὲν βρῖσκει ἔστ' ἡ δεινὴ συμφορὰ μου.

Τὴν θυμάμαι καὶ πάντα βαρεῖα ἀναστενάξω, κ' ἓνα ἑκάκω ὀλόπικρο ἀπὸ μέσα μου βγάξω,

Γιατὶ τῶρα ἡ ἄμοιρη ἐκεῖ βαθεῖα ἤσυχάζει, μέσ' ἐστὶ μαυρὸ τῆς μνήμα ποῦ βαρεῖα τὴν σκεπάζει...

Ἀθήναι

Χαράλ. Δ. Κουτσήφης

ΔΙ' ΕΣΕ

Ἡμέρα νύκτα δι' ἐσὲ δακρύζω ἡμέρα νύκτα δι' ἐσὲ θρηγῶ Ἀκόμη ἀγάπη μου καὶ εἰς τὸ μνημα δι' ἐσὲ θὰ κλαίω, δι' ἐσὲ θὰ πονῶ.

ὦ ! αἰωνίως θὰ σὲ λατρεύω εἰς τὸν ἄλλο κόσμον καὶ τὸν ἐδῶ τὸ ὄνομά σου τραγοῦδι θὰ ἔχω τὸ ὄνομά σου ὡς ἐπωδῶ.

Τὸ ὄνομά σου παντοῦ γραμμένο στὴ μάνθη πλάκα μου καὶ στὴν καρδιά μου Χρυσὰ τρεχούμενα μαργαριτάρια δι' ἐσὲ θὰ γίνουιν τὰ δάκρυά μου.

Σοφία Κ. Οικονομίδου

ΣΟΥ ΜΟΙΑΖΕΙ

Βλέπω σ' ἀρῆσει τὸ ῥόδο ποῦ βασιᾶς γιατί παράπολν σοῦ μοιάζει τὸ βλέμμα σου καθ' ὄρα καὶ συγμῆ τὸ παρακαμαρῶνει καὶ θαναμάζει !!!...

Καὶ πότε μετ' ἐσὲ τὸ στήθος τὸ φορεῖς καὶ πότε τὸ καρφόνεις στὰ μαλλιά σου εἰς τὸ καθρέφτη στέκει καὶ κυτῆς πῶς μοιάζει μετ' ἐσὲ ἡ ὁμορφιά σου

Κοῖμα !! ποῦ δὲν μοιάζεις στὴ μουσικὰ ὁποῦ καὶ τὴν ἄγνωστη φανερῶνει παρὰ στὸ ῥόδο ποῦ ἔται ἀγκαθερὸ καὶ μετ' ἀγκάθια του ἀγκλωπῶει !!!...

Ζάννης

Ἄγγελος Σαλούτσης

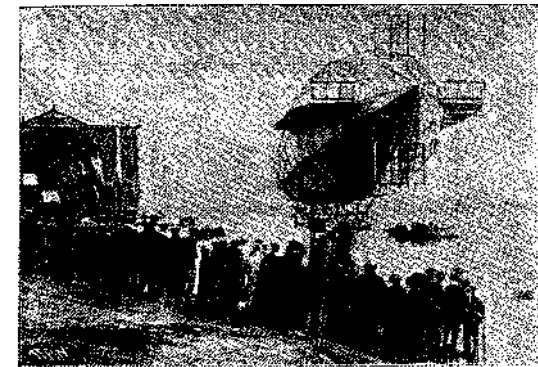
Η ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΩΝ ΝΟΣΩΝ

Τὴν παρασιτικὴν θεωρίαν τῶν μολυσματικῶν νόσων διείδον καὶ ὑπεστήριζαν σοφοί, πρὸ τῶν νεωτέρων ἀναζητήσεων· καθημερινῶς δὲ ἀνεκκλύπτομεν νέους τοῦ Pasteur προδρόμους.

Ὁ τελευταῖος ἀνεκκλυφθεὶς καὶ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Siloa, τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Τουρίνου, ἀγγελλόμενος, ὡς ἀληθῆς ἰδρυτῆς τῆς μικροβιακῆς θεωρίας εἶνε ὁ Bassi, γεννηθεὶς ἐν Lodi, τῷ 1773. Ὁ Bassi εἶνε πρὸ πάντων γνωστὸς διὰ τὰς ἀναζητήσεις του ἐπὶ τῆς «muscardine» δηλαδὴ τῆς ἀσθενείας τῶν μεταξοσκωλήκων, ἧτις μεγάλας βλάβας ἐπέφερε κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος· τὸ δὲ ὄνομά του «Botrytis Bassi» δοθέν εἰς τὸν μήκητα, ὃν ἐθεώρει ὡς αἰτίαν τῆς νόσου ταύτης, καθιέρωσε τὴν σπουδαιότητα τῶν ἔργων του. Τὰ πρῶτα αὐτοῦ ὑπομνήματα ἐπὶ τοῦ θέματος χρονολογοῦνται ἀπὸ τοῦ 1835, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐπίστευον ἀκόμη εἰς τὴν αὐτόματον παραγωγὴν τῆς μονοκαρδίνης· ὁ Bassi κατέδειξε διὰ τῶν πειραμάτων, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ μολυσματικῆς νόσου, μεταδιδόμενης, εἴτε διὰ τῆς ἐνοφθαλμιάσεως, εἴτε διὰ τῆς ἐπαφῆς τῶν μμιασμένων ἀντικειμένων ἐν ταῖς πλείσταις τῶν περιστάσεων, ἀν μὴ ἐν πάσαις· καταδεικνύει, ὅτι αἱ μυτῆαι εἶνε ἐπιβατικὸς μολυσματικὸς τῆς ἐν λόγῳ νόσου παράγων· ἐξετέλεσε διὰ τῆς muscardine ἕτι βραδύτερον ὁ Pasteur δι' ἄλλας παρασιτικὰς τῶν μεταξοσκωλήκων νόσους.

Ὁ παρασιτικὸς παράγων, κατὰ τὸν Bassi, ἦτο κρυπτόγαμὸν τι, ὅπερ προσεπάθησε νὰ καλλιεργήσῃ· ἐπέμενε πρὸ πάντων ἐπὶ τῆς ἐξυγιάνσεως τῶν περικυκλούντων ἀντικειμένων, ὡς προφυλακτικὸν μέσον, καὶ μεταξὺ τῶν ἀπολυμαντικῶν ἀναφέρει τὸν ἥλιον, τὴν θερμότητα, τὸν καθαρὸν ἀέρα, τὸν ἠλεκτρισμὸν, τὸ ζεῖον ὕδωρ, τὸ χλωριοχον νάτριον, τὴν πότασσαν, τὰ ὀρυκτὰ ὀξέα, τὸ κρεῶζωτον, τὸ ἰόδιον, τὴν κινίνην, τὴν νικοτίνην, τὴν κάμφοραν· ὡς συμπέρασμα δὲ τῶν ἐρευνῶν του ἐνοχοποίησε φυσικὰ παράσιτα ἢ ζωικὰ τοιαῦτα, ὡς δράστας πασῶν τῶν μολύνσεων. Δοκιμαστικῶς δ' ἐφήρμωσε μὲν ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης παθολογίας τὰ ἐπιτευχθέντα, κατὰ τὰς ἐπὶ τῆς muscardine ἐρεῦνας ἀποτελέσματα, ἀλλὰ μοὶ φαίνεται, ὅτι δὲν ἐπεδόθη εἰς εἰδικὴν ἐπὶ τοῦ θέματος ἐρευναν. Συνιστᾷ οὐχ ἤττον τὴν διὰ φλογὸς ἐξυγιάνσιν τῆς σμίλης, πρὸ τῆς ἐνοφθαλμιάσεως τῆς δαμαλίδος.

Ὁ Siloa προσέτιθησιν, ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ Bassi εἶνε ἤδη ἐξίτηλον, μόνον δ' ἐπιτύμβιος

Τὸ μεγαλύτερον πηδalionχοῦμενον ἀερόστατον τοῦ ἀγγλικοῦ ναυτικοῦ, κατορθόμενον ἥρμα εἰς τὰ ναυπηγεῖα τοῦ Vickers, ἐν Barrow.

ἐπιγραφὴ ἀνακκλεῖ τὸν σοφὸν Ἴταλὸν εἰς τὴν μνήμην τῶν συγχρόνων του. Λησμονεῖ ὁμῶς τὴν Botridis Basaloma, ἧτις εἶνε ἀνεξιτηλοτέρα.

Π. Ν. Διδάχης

ΓΝΩΜΑΙ ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΜΟΥ

Ὁ πόλεμος εἶνε ὁ μαρῶτερος δαίμων, ὃν ἐξήμεσε τὸ στόμα τοῦ Ἄδου. Τὸ νὰ ἀντιπρᾶτῃ τις εἰς τὴν εἰρήνην, εἶνε ἁμαρτία.

Ρουδῶ

Ἔθνος ἔχον ὑψηλὸν πολιτισμὸν, πρέπει νὰ πολεμῇ μόνον, ὅπως ὑπερασπίσῃ τὴν θρησκείαν ἢ τὴν ὑπορξίν αὐτοῦ.

Κικέρων

Τιμωροῦμεν τοὺς φόνους καὶ τὰς σφαγὰς παρὰ τοῖς ἰδιώταις· τί πράττομεν ὡς πρὸς τὸν πόλεμον καὶ τὸ ἐνδοξον ἐγκλημα τῆς σφαγῆς δλοκλήρων ἔθνων ;

Σενέκας

Δὲν εἶνε νόμιμον δίκαιος ἀνὴρ νὰ πολεμήσῃ, διότι καθ' ἑαυτὸ τὸ πολεμᾶν εἶνε ἀδικία.

Λακτάντιος

Οἱ πρεσβεύοντες τὸν χριστιανισμὸν ἁμαρτάνουσι πλείοτερον τῶν ἄλλων, διὰν πολεμῶσι.

Μαρκίνος

Ἐὰν ὑπάρχη τι ἐν τῷ βίῳ τῶν θνητῶν, ὃ περὶ πρέπει νὰ καταλυθῇ καὶ πάντες ν' ἀποφεύγωσι, τοῦτο εἶνε ὁ πόλεμος.

Λούθηρος

Ὁ πόλεμος εἶνε ἡ ματαιότερα καὶ ἀγριωτέρα τῶν ἀνθρωπίνων μαρῶν, λέγει ὁ συνταγματάρχης.

Hay

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

Αυτός. Ωρα καλή, συνάδελφε, διὰ ποῦ τὸ βαλλες;
***Εκείνη.** (ἀδιαφόρως). Δὲν εἶναι δική σου δουλειά...
 *Ὅπου τόχει, πηγαίνω.
Αὐτός. Καλά, σ' ἀκολουθῶ. Κ' ἐγὼ τόχη γυρῶ.

Νεοσύλλεκτος εἰς τὴν θεωρίαν περὶ χαιρετισμοῦ, ἐρω-
 τᾶται ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος λοχίου, τί δεῖλε νὰ κάμῃ
 εἰς τὸν λοχαγόν.

*Ἀφηρημένος ἡ στρατιώτης δὲν ἀπαντᾷ. Θυμωμένος δ
 λοχίας τοῦ φωνάζει :

— Τί δεῖλεῖς, μοῦρὲ, νὰ κάμῃς στὸ λοχαγό ;
 Καὶ ὁ δυστυχῆς στρατιώτης ἐντρομος:
 — *Ἐμείναμε σὺμφωνοὶ, κὲρ λοχία, μὲ τὸν κέριο λο-
 χαγό. Πάντε ἐξ ἀνάγκης βούτυρο θὰ τοῦ πάω.

Μεταξὺ δύο γίων.

— Δὲν μοῦ λῆς, τὰ χάλασες μὲ τὴ Σοφία ;
 — Ναι, ἀλλὰ τᾶφτιαξα μ' ἄλλη Σοφία.
 — Βρῶ ἀδελφέ, σὺ θὰ γίνῃς τότε πάνσοφος.

Ἐσχὴ εἰς γάμον.

Νὰ ἀξάνουν νὰ πληθύνονται
 σὰν τὰ κουκιά τῆς ἄμμου
 καὶ νὰν' ἄλαις ἢ *μέραις των
 σὰν πρώτη *μέρα γάμου.

Λεξιλόγιον.

Θερινὴ βροχή. Παραξενιὰ τ' οὐρανοῦ.
Χειμερινὴ βροχή. Τροφοδότησις τῆς γῆς.
Κεραυνός. Μεγάλῃ φωτιά μὲ πολὸ θόρυβο καὶ
 λίγο καπνόν.
***Ἀστραπή.** Τὸ γέλιο τ' οὐρανοῦ.
Οὐράνιον τόξον. Ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.
Νέφιν. Στεῖρα τῆς βροχῆς.
***Ἀστέρης.** Φῶτα τῶν Ἀγγέλων.
Κοιήτης. Ὁ περιπλανώμενος Ἰουδαῖος

*Ἀνάποδα.

Ὁ πατήρ. — Εἰς τὴν νεότητά μου ἤμην ἐγγελῶς διάφο-
 ρος ἀπὸ σένα. *Ἐπλάγιασα εἰς τὴς δώδεκα καὶ ἐξυπνοῦσα
 εἰς τὴς τέσσαρας τὸ πρωτὸν.

Ὁ υἱός. — Καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιον κάμνω ἀνάποδα, κοιμοῦ-
 μαι εἰς τὴς τέσσαρας καὶ ξυπνῶ εἰς τὴς δώδεκα.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΔΕΥΚΩΜΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

ΤΟΥ ΕΞΩ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Προσεχῶς ἐκδοθήσεται ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως
 τῆς «Φύσεως» Καλλιτεχνικὸν Δεύκωμα τῶν
 ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ διαμενοντῶν Ἑλλήνων, ἐν
 ᾧ ἐκτὸς τῶν σημειώσεων καὶ πληροφοριῶν τῶν
 ποικίλων κέντρων τῆς ὑψηλῆς, ἐν ᾧ εἰσὶν ἐγ-
 καταστημένοι ἡμέτεροι ὁμογενεῖς, θὰ περιέ-
 χωνται καὶ αἱ εἰκόνες τῶν διαπρεπῶν τοιούτων
 μετὰ τοῦ εἶδους τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ κατα-
 γωγῆς αὐτῶν.

Παρακαλοῦνται ὅθεν ὅσοι λάβουν σχετικὴν
 ἀγγελίαν, εὐαρεστούμενοι, νὰ μᾶς ἀπαντήσω-
 σι ταχέως.

ΠΑΝΟΡΑΜΑ

Ἐν τοῖς ἡμετέροις γραφείοις εὐρίσκονται
 ὀλίγα ἔτι σώματα τοῦ «Πανοράματος» χρυσο-
 δέτου, ἐν ᾧ περιέχονται καλλιτεχνικαὶ εἰκόνες
 τῶν Βασιλέων καὶ Πριγκίπων, ὑπουργῶν καὶ
 ἐπιστῆμων ἀνδρῶν τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ πλεί-
 στων πόλεων καὶ ὠραίων τοπίων.

Στέλλεται ἀντὶ δρ. 10 παντὶ προαποστέλ-
 λοντι τὸ τίμημα.

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ»

Τόμοι τῆς «Φύσεως» χρυσοῦται τῶν πα-
 ρελθόντων ἐτῶν ὑπάρχουσιν ἐπίσης ἐν τοῖς ἡ-
 μετέροις γραφείοις, ὡς καὶ παρὰ τοῖς κεντρι-
 κωτέροις βιβλιοπωλείοις τῶν Ἀθηνῶν ἀντὶ δρ.
 12 ἕκαστος ἐλευθέρος ταχυδρ. τελῶν.

ΦΩΤΟΖΙΓΚΟ-ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ»

*Ἐκτελοῦνται πάσαι σχετικαὶ παραγγελίαι
 ὡς καὶ ἐπαρχιῶν καὶ ἐξωτερικοῦ εἰς τιμὰς ἡ-
 λαττωμένας. Πωλοῦνται καὶ μισθοῦνται κλισιὲ
 μεταχειρισμένα προσώπων, πόλεων, τοπίων
 καὶ διαφόρων ἐπιστημονικῶν παραστάσεων
 *Ἐκτελεσις δελταρίων εἰκονογραφημένων κτλ.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΝΕΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ